

ДОКЛАД

за оценка на степента на въздействие върху защитени зони
„Марица-Пловдив” (BG0002087) и „Река Марица” (BG0000578)
на инвестиционно предложение за

**„ИЗГРАЖДАНЕ НА КАРИЕРА ЗА ДОБИВ НА СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ В
КОНЦЕСИОННА ПЛОЩ «ЩЪРКЕЛИТЕ» (376,508 ДКА), ЗЕМЛИЩЕ НА СЕЛО
КОСТИЕВО, ОБЩИНА МАРИЦА И ЗЕМЛИЩЕ НА СЕЛО ЦАЛАПИЦА, ОБЩИНА
РОДОПИ”**

Възложител: „К И Инженеринг” ЕООД, град Пловдив

2018 г

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

СЪДЪРЖАНИЕ

	Информация за контакт с възложителя	7
	Увод	7
1	Анотация на инвестиционното предложение	8
2	Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.	17
3	Описание на елементите на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи	19
4	Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на инвестиционното предложение	24
4.1.	Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087)	24
4.2.	Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578)	30
5	Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитените зони.	43
5.1.	Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху видовете - предмет на опазване в защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087)	46
5.1.2.	Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в Защитена зона „Река Марица“(BG0000578)	55

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

5.2.	Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение	87
5.2.1.	Въздействие върху структурата на защитените зони.	87
5.2.1.1	Въздействие върху структурата на Защитена зона „Марица Пловдив“ (BG0002087).	87
5.2.1.2	Въздействие върху структурата на Защитена зона „Река Марица“ (BG000057)	88
5.2.2.	Въздействие върху функциите и природозащитните цели на Защитените зони.	89
5.2.2.1	Въздействие върху функциите и природозащитните цели на Защитена зона „Марица Пловдив“ (BG0002087).	89
5.2.2.2	Въздействие върху функциите и природозащитните цели на Защитена зона „Река Марица“ (BG000057)	92
5.3.	Кумулативен ефект	96
6	Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки;	99
7	Разгледане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, вкл. „нулева алтернатива”.	102
8	Картен материал с местоположението на инвестиционното предложение спрямо защитените зони и техните елементи;	105
9	Заклучение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22;	106

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

10	Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на защитената зона ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение;	110
11	Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация;	110
12	Документи по чл. 9, ал. 2 и 3.	116
13	Приложения	116

СПИСЪК ФИГУРИ:

Фигура 1.1. Местоположение на концесионна площ „Щъркелите”.

Фигура 5.1.2.1. Присъствие и местообитания на *Probatiscus subrugosus* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.1.2.2. Присъствие и местообитания на *Lucanus cervus* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.1.2.3. Присъствие и местообитания на *Lycaena dispar* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.1.2.4. Присъствие и местообитания на *Unio crassus* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.1.2.5. Присъствие и местообитания на *Coenagrion ornatum* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.1.2.6. Присъствие и местообитания на *Ophiogomphus cecilia* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.1.2.7. Присъствие и местообитания на *Triturus karelinii* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Фигура 5.1.2.8. Присъствие и местообитания на *Bombina variegata* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.1.2.9. Присъствие и местообитания на *Spermophilus citellus* в Защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.1.2.10. Присъствие и местообитания на *Lutra lutra* в Защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Фигура 5.3.1. Местоположение на концесия „Щъркелите” и най-близките действащите производствени площадки и други структурни елементи в района

Фигура 8.1. Местоположение на концесионна площ „Щъркелите” спрямо защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578)

Фигура 8.2. Местоположение на концесионна площ и находище „Щъркелите” спрямо защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578) – по теренно-ситуационен план.

СПИСЪК ТАБЛИЦИ:

Таблица 1.1. Координати на граничните точки от външния контур на концесионната площ и площта на находището в координатна система 1970 г .

Таблица 1.2. Експлоатационни параметри на изчислените запаси, ресурси и откривка по блокове (участъци) и категории в находище „Щъркелите” (по Геоложки доклад).

Таблица 2.1. Съгласувани планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2017 година в защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица” (BG0000578) по общини

Таблица 3.1. Елементи на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация други планове, програми и проекти хипотетично в някаква степен могат да окажат въздействие върху защитените зони и техните елементи.

Таблица 4.1.1. Териториален обхват на Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087).

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Таблица 4.1.2. Видове птици, предмет на опазване в Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087).

Таблица 4.1.3. Обща характеристика на Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087) по класове земно покритие

Таблица 4.2.1. Териториален обхват на Защитена зона «Река Марица» (BG0000578).

Таблица 4.2.2. Природни местообитания от списъка по Приложение №1 на Закона за биологичното разнообразие и Приложение № 1 на Директива 92/43/ЕЕС, включени в предмета на опазване на Защитена зона «Река Марица» (BG0000578).

Таблица 4.2.3. Видове, включени в предмета на опазване на Защитена зона «Река Марица» (BG0000578)

Таблица 4.2.4. Обща характеристика на Защитена зона «Река Марица» (BG0000578)

Таблица 5. Матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове (Дир.92/43).

Таблица 5.1.1. Повлияните видове птици-предмет на опазване в защитена зона „Марица Пловдив“ (BG0002087).

Таблица 5.1.2. Въздействие при изграждането и експлоатацията на кариерата върху видовете птици, включени в предмета на опазване за защитена зона „Марица Пловдив“ (BG0002087)

Таблица 5.1.2.1. Въздействие при изграждането и експлоатацията на кариерата върху типовете местообитания, включени в предмета на опазване в Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578)

Таблица 5.1.2.2. Въздействие при минното строителство, експлоатацията и рекултивацията на находище „Щъркелите“ върху видовете, включени от предмета на опазване на Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578)

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

„К И Инженеринг” ЕООД, със седалище и адрес на управление гр.Пловдив, ул.”Рогошко шосе” № 36, представлявано от Костадин Илианов Филипов – Управител, ЕИК: 115753389

Пълен пощенски адрес: гр.Пловдив, ул. „Рогошко шосе ” №36

E-mail: filipov@pimk-bg.eu

Лица за контакти:

Илиян Филипов – представител на Възложителя, 0888/ 335 791

инж.Лъчезар Грозев – р-л колектив ОВОС, 032/ 63 26 60 и 0888/ 735 407

У В О Д

Докладът за Оценка степента на въздействие на инвестиционно предложение за **„ИЗГРАЖДАНЕ НА КАРИЕРА ЗА ДОБИВ НА СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ В КОНЦЕСИОННА ПЛОЩ «ЩЪРКЕЛИТЕ» (376,508 ДКА), ЗЕМЛИЩЕ НА СЕЛО КОСТИЕВО, ОБЩИНА МАРИЦА И ЗЕМЛИЩЕ НА СЕЛО ЦАЛАПИЦА, ОБЩИНА РОДОПИ”** с предмета и целите на опазване на Защитени зони „Марица-Пловдив” (BG0002087) и „Река Марица” (BG0000578) се изготвя по задание на Възложителя във връзка с Писмо изх. № ОВОС-659/22.06.2017г.на компетентния орган – РИОСВ-Пловдив и в съответствие с изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 9, ал. 1, на база критериите по чл. 22 и в обхвата на изискванията на чл. 23, ал. 2 на Наредбата. Представя се под формата на приложение към Доклада по оценка въздействието върху околната среда, като представлява неразделна част от него.

При изготвяне на настоящия Доклад за оценка на степента на въздействие от страна на Възложителя бяха представени:

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

- Решение № 27/08.11.2017 г. на РИОСВ-Пловдив за достъп до обществена информация;
- Решение № 5/18.01.2018г на РИОСВ-Пазарджик за достъп до обществена информация;
- Решение № РД-16-3/19.01.2018г на РИОСВ-Стара Загора за достъп до обществена информация;
- Решение № 5/26.01.2018г на РИОСВ-Хасково за достъп до обществена информация;
- Извадка от топографска карта в М 1: 50 000;
- Извадка от топографска карта в М 1: 25 000;
- Теренно-ситуационен план на находище „Щъркелите“;
- План на запасите и ресурсите на находище „Щъркелите“;
- План за управление на минните отпадъци.

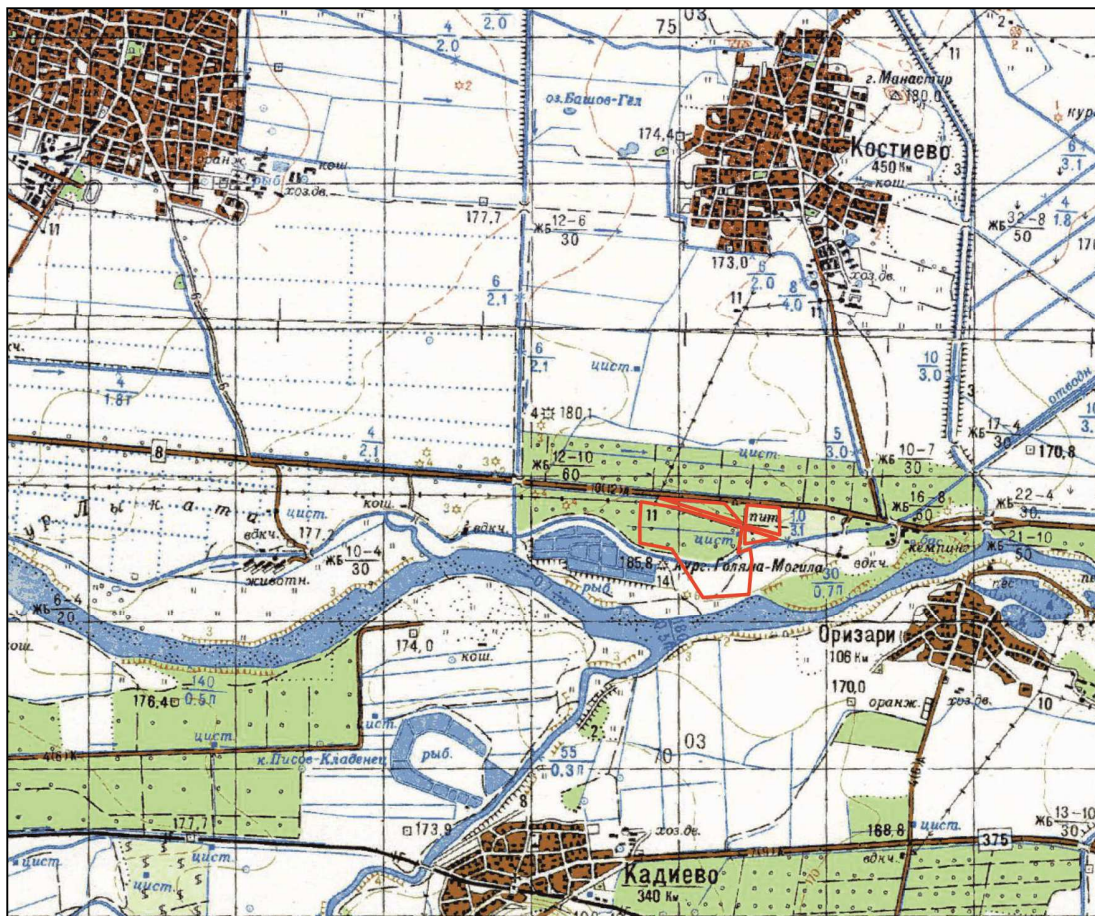
В рамките на изготвянето на ДОВОС и ДОСВ са проведени консултации с Регионална инспекция по околната среда и водите в Пловдив; Община Родопи, Кметство село Цалапица, Община Марица, Кметство село Костиево, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с център град Пловдив, Регионална здравна инспекция град Пловдив, „В и К“ ЕООД Пловдив.

1. АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

Концесионна площ „Щъркелите” отстои на 1500 м южно от село Костиево, на 1100 м северозападно от село Оризари, на 1700 м северно от село Кадиево и на 3500 м югоизточно от село Цалапица. Разположена е от 60 до 100 м северно от левия бряг на река Марица и от 40 до 50 м южно от пътя от Републиканската пътна мреж II-37. През съпътстващата площ преминава Главен напоителен канал „Ени Арк“ (фигура 1.1.).

Участъците на находището отстоят на 270 до 340 м северно от левия бряг на река Марица и на около 20 до 60 м северно от Главен напоителен канал „Ени Арк“.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Фигура 1.1. Местоположение на концесионна площ „Щъркелите”.

Възложителят е извършил проучване на основание договор с МОСВ от 21.03.2008 г. и Разрешение № 533/21.03.2008 г. на Министъра на околната среда и водите за срок от 12 месеца. Резултатите от проучването са обобщени в Геоложки доклад за находището, внесен в МОСВ на 13.03.2009 г. Изчислените запаси и ресурси са утвърдени от Специализираната експертна комисия по запасите на подземните богатства (СЕК) към МОСВ.

Геоложкият доклад, Протокола на утвърдените запаси и ресурси и Удостоверение за търговско откритие ще бъдат предоставени на дружеството след издаване на положително Решение по ОВОС.

През проучваната площ преминава електропровод и път до съществуваща промишлена площадка на ТМСИ, разположена в съпътстващата площ, на база на които в находището са обособени четири участъка:

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

- „Щъркелите 1“ – с площ 32 027 м²
- „Щъркелите 2“ – с площ 174 545 м²
- „Щъркелите 3“ – с площ 27 415 м²
- „Щъркелите 4“ – с площ 11 363 м²

Общата площ на находището възлиза на 245 350 м², а съпътстващата площ е 131 158 м², необходима за обслужване на добива – разполагане на фургони и депо за земно-хумусни маси.

Координатите на граничните точки на концесионната площ и площта на находището в координатна система 1970 г са представени в таблица 1.1.

Таблица 1.1. Координати на граничните точки от външния контур на концесионната площ и площта на находището в координатна система 1970 г .

КОНЦЕСИОННА ПЛОЩ (376.508 дка)			НАХОДИЩЕ (245.350 дка)		
УЧАСТЪК „ЩЪРКЕЛИТЕ 1“					
Концесионна площ (36,662 дка)			Находище (32,027 дка)		
№	X	Y	№	X	Y
1	4544101.4	8605732.7	1	4544101.4	8605732.7
2	4544091.2	8605926.4	2	4544091.2	8605926.4
3	4544089.8	8605952.2	3	4543913.1	8605936.6
4	4543907.0	8605962.6	4	4543962.4	8605725.7
5	4543913.1	8605936.6			
6	4543962.4	8605725.7			
УЧАСТЪК „ЩЪРКЕЛИТЕ 2“					
Концесионна площ (301,068 дка)			Находище (174,545 дка)		
1	4544092.2	8605011.5	1	4544092.2	8605011.5
2	4544063.2	8605245.9	2	4544063.2	8605245.9
3	4543995.4	8605515.1	3	4543995.4	8605515.1

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

4	4543946.4	8605704.3	4	4543946.4	8605704.3
5	4543774.0	8605685.5	5	4543774.0	8605685.5
6	4543802.9	8605766.2	6	4543754.5	8605491.1
7	4543727.9	8605780.6	7	4543778.5	8605235.1
8	4543493.0	8605770.0	8	4543811.1	8605016.5
9	4543458.0	8605460.0	9	4543940.8	8605009.8
10	4543778.5	8605235.1			
11	4543811.1	8605016.5			
12	4543940.8	8605009.8			
УЧАСТЪК „ЩЪРКЕЛИТЕ 3“					
Концесионна площ (27,415 дка)			Находище (27,415 дка)		
1	4544121.2	8605142.3	1	4544121.2	8605142.3
2	4544104.2	8605579.3	2	4544104.2	8605579.3
3	4543974.0	8605700.9	3	4543974.0	8605700.9
УЧАСТЪК „ЩЪРКЕЛИТЕ 4“					
Концесионна площ (11,363 дка)			Находище (11,363 дка)		
1	4543940.6	8605725.7	1	4543940.6	8605725.7
2	4543879.9	8605943.9	2	4543879.9	8605943.9
3	4543835.7	8605728.4	3	4543835.7	8605728.4

Релефът на концесионната площ е равнинен с надморска височина от 170м до 172 м и със слаб наклон на изток по течението на река Марица.

Находището е изградено от наслагите на високата заливна тераса на реката съставени от пясъци и чакъли, генетичен тип алувиално – пролувиални образувания (a-rgQp), възраст плейстоцен. Разкриват се в шурфите и в дъното на стари изкопи от нерегламентиран добив.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

В основата на геоложкия разрез залягат пластове от дребно- до среднокъсови чакъли (до 10 см), примесени с глинесто – алевритови частици.

Те изграждат долен чакълов хоризонт. Над него се разполагат дребно- до едрозърнести пясъци. Те са сивобели до жълти, с лещи (до 5 см) от песъчливи глини, а нагоре преминават в дребно - до среднозърнести оглинени охрени пясъци.

В периферията на находището глините липсват или значително намаляват. Пясъците са с хоризонтална слоестост и са примесени с глинесто – алевролитови частици и редки дребни чакъли. Пясъчните отложения са издържани по дебелина и простиране, имат пластообразна форма. Те се наблюдават във всички шурфи на дълбочина до 5.2 м. Те изграждат горен пясъчен хоризонт.

Полезно изкопаемо са пясъците от горния пясъчен хоризонт, в който съотношението на чакълите към пясъка е 2:98%. Под пясъците се разполагат чакълите на долния хоризонт. Те са включени в ресурсите на находището.

Пясъчните отложения в находище „Щъркелите“ са издържани по дебелина и простиране, имат пластообразна форма и хоризонтално залягане. Пресечен е горен пясъчен хоризонт (основното полезно изкопаемо) с дебелина от 3.6 м до 4.8 м, средно за находището 4.2 м, изграден от пясъци с примес от глинесто – алевритови частици и редки дребнокъсови чакъли и с прослойки и лещи от песъчливи глини.

Над полезното изкопаемо заляга откривката до 0.8 м, изградена от песъкливо – глинест почвен слой.

Ъгълът на устойчивия откос на баластриерата, при височина на фронта 2.5 м е 55°, по наблюдения от старите кариерни гнезда и опитната кариера.

След сключване на концесионния договор ще се разработят и се внесат за съгласуване в Министерството на енергетиката цялостен работен проект, проект за техническа и биологична рекултивация и годишен работен проект, при заложен годишен добив от 50 000 м³/год пясъци и чакъли без използване на взривни работи. Ще се осъществят следните дейности:

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

- закупуване на определени терени за бъдещото им използване за добив на пясъци и чакъли;

- изготвяне на заверени скици и отделяне на проекта – имотите в определените терени в обсега на концесионната площ в Общинска служба „Земеделие”;

- съставяне на ПУП (проект за устройство на добивните полета);

- промяна предназначението на земята в добивните полета;

- реализация на съгласуваните годишни работни проекти.

Изчислените параметри на запаси, ресурси и откривка по Геоложки доклад представяме в таблица 1.2.

Таблица 1.2. Експлоатационни параметри на изчислените запаси, ресурси и откривка по блокове (участъци) и категории в находище „Щъркелите” (по Геоложки доклад).

№ на блока и категория на запасите и ресурсите	Площ на блока от план на запасите и ресурсите, м ²	Средна дебелина на откривката в блока, м	Средна дебелина на полезното изкопаемо в блока, м	Обем на откривката, м ³	Обем на запасите и ресурсите, м ³
Участък „Щъркелите 1“					
Бл. 1 [111]	32027	0.7	4.3	22419	137716
Бл. 5 [332]	32027	0.0	1.0	0	32027
Участък „Щъркелите 2“					
Бл. 2 [111]	174545	0.5	4.2	87273	733089
Бл. 6 [332]	174545	0.0	2.4	0	418908
Участък „Щъркелите 3“					
Бл. 3 [122]	27415	0.7	4.4	19191	120626
Бл. 7 [332]	27415	0.0	1.8	0	49347
Участък „Щъркелите 3“					
Бл. 8 [332]	11363	0.0	1.5	0	17045

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

№ на блока и категория на запасите и ресурсите	Площ на блока от план на запасите и ресурсите, м ²	Средна дебелина на откривката в блока, м	Средна дебелина на полезното изкопаемо в блока, м	Обем на откривката, м ³	Обем на запасите и ресурсите, м ³
Находище „Щъркелите“					
[111]	206572	0.5	4.2	109692	870805
[122]	38778	0.7	4.4	26009	169487
[111]+[122]	245350	0.6	4.2	135701	1040292
[332]	245350	0.0	2.1	0	517327
Отношение на количеството откривка към количеството запаси е 1:7.7; Коефициент на откривката 0.14; Обща използваемост 97%.					

Обемът на изчислените запаси [111] + [122] са 1 040 292 м³ пясъци и чакъли, а ресурсите [332] са 517 327 м³. Общо изчислените запаси и ресурси са 1557619 м³. При експлоатацията на кариерата, част от запасите и ресурсите няма да се погасят, тъй като ще останат в крайните берми и бордове на кариерните разработки.

Преди реализация на годишния експлоатационен проект, първоначално инструментално ще се залагат граничните точки на кариерата, сигнализирани с укрепени в бетон метални тръби.

Минно – техническите условия за експлоатация на кариерата са благоприятни през цялата година. През зимата минните работи могат да бъдат редуцирани. Добив ще се извършва механизирано по хоризонти и в дълбочина в следната последователност:

- ❖ откривни работи;
- ❖ добивни работи;
- ❖ транспортиране до промишлената площадка за просъхване;
- ❖ продажба за пътни основи, обратни насипи и др., без допълнителна обработка;

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

❖ преработка в ТМСИ.

През концесионния срок ще се премахне откривка с обем 135 701 м³ от 245.350 дка площ. Обемът на откривката, отстраняван за година, е 3 878 м³ от площ 7.010 дка. Ще се депонира в насипище за земно-хумусни маси в границите на съпътстващата площ на находището и ще се използва за техническа рекултивация на дъното на кариерата. Събирането на откривката ще се извършва с булдозер Komatsu D155AX, а извозването ѝ до насипището за земно-хумусни маси ще става със самосвали.

Техническата рекултивация ще се извършва след изземване на полезното изкопаемо от добивното поле. За нормална експлоатация в кариерата се предвижда откривните работи да изпреварят с 5 м развитието на добивните.

По-голямата част от пясъците и чакълите (80%) ще се преработват в съществуваща ТМСИ разположена на промишлената площадка в съпътстващата площ. Отмитата глина (14 %) с общ обем 174 453 м³, получена за целия период на концесията, също ще се използва за техническа рекултивация на кариерното дъно.

Добивът на пясъци и чакъли ще се извършва на хоризонтални слоеве, в технологична последователност от горе на долу, на сухо, на 2÷3 работни стъпала с височина на всяко от тях 3.0 м в посока запад – изток. Предвижването на фронта на добивните работи ще е в посока юг – север. Пясъците и чакълите ще се изгребват с багер Komatsu PC290 и ще се транспортират с автосамосвали до промишлената площадка за просъхване, обработка и продажба. Кариерата ще функционира при следните параметри:

- ъгъл на устойчивия откос 55°,
- ширина на заходката 12 м,
- ширина на работната площадка 30 м.

Депата на добитите пясъци и чакъли ще бъдат разположени на съществуваща промишлена площадка в съпътстващата площ. Суровината ще се разстила и след просъхване една част (20 %) ще бъде реализирана в естествено

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

състояние за пътни основи на строителния пазар, а друга (80 %) ще се преработва в ТМСИ.

Не се предвижда промяна на съществуващата пътна инфраструктура извън и в площта на концесията. Ще се използват съществуващите и изградени в миналото технологични и местни пътища, като се използва основния извозен път, използван и сега за съществуващата промишлена площадка на ТМСИ.

В съпътстващата площ ще се подготви насипище за земно-хумусни маси. Ще се изградят отводнителните канавки около кариерата. Ще бъдат поставени три фургона, предназначени за санитарно – битово обслужване на персонала, склад за резервни части, ограда на кариерата и др.

Не се предвижда питейно-битово водоснабдяване на обекта. За питейни нужди ще се доставя бутилирана вода от търговската мрежа, а за хигиенни нужди ще се доставя вода с автоцистерни от регламентирани водоизточници. За нуждите на персонала ще се монтира химическа тоалетна.

Нарушените терени ще бъдат рекултивирани, съгласно изискванията на Наредба № 26 от 02.10.1996г за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт с цел възстановяване на ландшафта. Биологичната рекултивация ще се извърши след окончателно приключване на добива. Рекултивациите ще се проведат съгласно утвърден проект, едновременно с цялостния проект за добив.

Концесионната площ обхваща терени от Поземления фонд с три вида собственост - държавна, общинска и частна.

Предназначението на земята ще бъде сменяно на части и етапно, в зависимост от последователността на развитие на минните работи и конюктурата.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

2. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ / ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

Наличието на равномерно разпределена и наситена селищна структура с доста населени места, съчетано с речните дадености, определя характера на подадените инвестиционни предложения за територията на защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578).

Проведени са консултации и е анализирана официално достъпната информация на Регионалните инспекции по околната среда и водите в Пловдив, Хасково, Стара Загора и Пазарджик, както и МОСВ /публично достъпни данни/ за периода 2008-2017 година за съгласувани дейности в двете защитените зони. Поради големия брой и обем информация, ги представяме в *Приложение 1* - Съгласувани по реда на ЗООС и ЗБР планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2017 година в защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) и обобщено като площи по общини и защитени зони в таблица 2.1.

.Таблица 2.1. Съгласувани планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2017 година в защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) по общини

Община	„Марица-Пловдив“ (BG0002087)	„Река Марица“ (BG0000578)
Пловдив	320,250	659,856
Родопи	471,525	334,307
Марица	31,071	19,072
Стамболийски	45,386	1671,363
Първомай,	-	262,317
Садово	-	298,593

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Пазарджик	-	1099,029
Белово	-	-
Септември	-	259,493
Чирпан	-	23,001
Братя Даскалови	-	-
Димитровград	-	2720,154
Свиленград	-	713,028
Харманли	-	148,00
Любимец	-	164,9255
Симеоновград	-	193,554
общо	868,232	8566,6925

При хипотетичната ситуация, че всички утвърдени инвестиционни предложения бъдат реализирани заедно без настоящото предложение се засягат 868,232 дка или 7.83 % от площта на защитена зона „Марица-Пловдив“ и 8566,6925 дка или 5.83 % от площта на защитена зона „Река Марица“.

В защитените зони не попадат площи от находището. От общата площ на концесия „Щъркелите“ (376,508 дка) част от съпътстващите площи попадат в границите на защитените зони:

- ❖ В „Марица-Пловдив“ - 107,246 дка или 0.97 % от нея;
- ❖ В „Река Марица“ - 9,057 дка или 0.006 % от нея.

Не са ни известни други планове, програми и проекти, които в съчетание с настоящото инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху нея.

Кумулативният ефект от разработването на находище „Щъркелите“ с останалите инвестиционни предложения върху зоните е разгледан в т. 5.3.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

3. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.

Поради отстоянието на концесията и работните площадки в находището до ключови елементи на защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578), представено на извадки от картен материал в т.5, е малко вероятно планираните дейности да окажат негативно въздействие върху тях. Все пак е възможно въздействие от някои дейности, съпътстващи добива на пясъци и чакъли. Разгледани са, спазвайки принципа на „предпазливостта”, но конкретното им проявление е анализирано при разглеждане на въздействието върху ключовите елементи на зоната.

Добивът на пясъци и чакъли и преработката им е възможно при определени неблагоприятни атмосферни условия да предизвика временно и локално запрашаване на приземния атмосферен слой, завишаване на количеството на вредните вещества във въздуха, отделяни от трафика на автомобилния транспорт - въглероден оксид, въгледороди, азотни оксиди, серни оксиди, оловни аерозоли, алдехиди, сажди, водни пари и др. Общото количество и състав на емисиите не дават основание за очаквано значимо влияние върху качествата и състава на атмосферния въздух, водите и почвите в района и върху зоните, но при всички случаи ще предизвика безпокоене и отдръпване на видове от засегнатия район.

Съществува опасност от увреждане на терени при навлизане на машини в тях или от разливи на гориво-смазочни материали. Това е малко вероятно и такава възможност съществува единствено при нарушаване на пътните подходи и нерегламентирано навлизане в площи от защитените зони около промишлената площадка и депото за земни маси.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Ще се завишат нивата на шум и вибрации, предизвикани от работата на машините, инсталациите и транспортните средства, което има вероятност да бъде усетено и в близкоразположени територии от защитените зони.

Шумът, наред със запрашаването, по своето хигиенно значение е на първо място сред неблагоприятно действащите фактори в работна и околна среда на една кариера. Източник на шум и вибрации в околната и работна среда ще са двигателите на добивните и подежни машини и транспортните средства. Максималните нива на шума, излъчван от основно използваните машини по принцип са:

- Багер - 80-98 dBA;
- Челен товарач - 83-97 dBA;
- Булдозер - 97-105 dBA;
- Автокантар - 68÷69 dBA;
- Челюстна трошачка – до бункера - 81÷86 dBA;
- Товарни автомобили - 80-87 dBA

Движението на товарни автомобили в границите на производствената площадка ще е с малка скорост – средно около 10 km/h пълни и празни, на къси разстояния. Очакваното еквивалентно ниво на шум е около 59 dBA на 7,5 м от оста на движение. След излизане от кариерата, те ще се движат по съществуващия технологичен път и по пътната мрежа в района. Създаваното от тях еквивалентно ниво на шум при средна скорост 25 km/h е около 57 dBA на 7,5 м от оста на движение.

При нормална експлоатация на механизацията, нивото на звуковото налягане няма да превишава санитарната норма, която за територията на производствената площадка е 70dB/A/. Очакваните завишения ще имат епизодичен характер.

Очакват се максимални стойности на шумовото ниво на работната площадка до около 87 dB/A/. Нивото на шума на разстояние 20 м от нея вече е значително по-ниско от ПДН.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

При използване методиката на МОСВ за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда и определяне нивото на шума в мястото на въздействие на 200 м от центъра на работната площадка, където са разположени машините, се очаква то да бъде под 50 dB/A/. С отдалечаване от района на площадката звуковото натоварване на околната среда ще намалява.

Очакваните минни отпадъци от дейността на кариерата - земно-хумусни маси от откривка и отмита глина ще се депонират на отделно насипище в границите на съпътстващата площ.

Не се очакват проблеми по отношение на тяхното събиране, извозване и депониране. Ще бъдат оползотворени при техническата рекултивация. Разработен е План за управление на минните отпадъци. Съществува опасност от разсипване на минните отпадъци или депониране в съседни площи извън утвърдените насипища, с което могат да бъдат увредени местообитания на целевите видове.

При аварийна ремонтна дейност на машините е възможно да се отделят малки количества метални отпадъци, които ще бъдат събирани и продавани на лицензирани фирми. На площадката няма да се извършва смяна на масла, антифризи, спирачни и други технологични течности.

При експлоатацията на кариерата практически ще се генерират незначителни количества битови отпадъци от обслужващия персонал - 10 до 15 души. Очакваното количество твърди битови отпадъци са средно около 0,6 м³ за месец. Те ще се събират в контейнер за битови отпадъци, поставен на площадката.

Извозът на суровината ще се извършва по технологичен път до пътища от РПМ и няма да се натовари допълнително околната и жизнена среда за жителите на околните селища.

Находището ще се разработва до долнището на утвърдените запаси. При водоприток в кариерата няма да се прилагат водопонизителни мероприятия. Добивът във водна среда ще се извършва при неблагоприятни технически условия.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Поради това ще се изчаква понижаване на подземните води през периода на маловодие, за да се работи на “сухо”. Ще бъдат изградени канавки за отвеждане на дъждовните повърхностни води в пресичащия концесията напоителен канал.

Характерът на дейността е такъв, че няма опасност разработката на кариерата да доведе до замърсяване на подземните води.

Експлоатацията на находището не е свързана с дейности, отделящи отпадни и замърсени води. Концесията не попада в санитарно-охранителни зони на водоизточници за питейно-битови нужди, учредени по Наредба № 3 към Закона за водите. В ДОВОС са разгледани и оценени хидрогеоложките условия в района, както и евентуалното въздействие върху подземните води, което се оценява като незначително.

Изхождайки от практиката при разработване на кариери трайното присъствие на хора може да увеличи незначително натискът върху площи от зоната, но това е малко вероятно, тъй като характера на производствената дейност не позволява отклонения от обекта, а персоналет е силно ограничен.

Щрихираните възможни въздействия могат да доведат до макар и незначително засягане на екологични ниши, а при дейности, неотговарящи на изискванията, заложен в екологичното законодателство и при излизане по някаква причина от параметрите на концесията и до негативно въздействие върху екосистемите в района, в т.ч. и върху ключовитне елементи на защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578).

Схематично елементите на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти хипотетично в някаква степен могат да окажат въздействие върху защитените зони и техните елементи представяме в таблица 3.1.:

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Таблица 3.1. Елементи на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация други планове, програми и проекти хипотетично в някаква степен могат да окажат въздействие върху защитените зони и техните елементи.

ЕЛЕМЕНТИ НА ДЕЙНОСТТА	ХАРАКТЕР НА ПОТЕНЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
Откривни работи	пряко въздействие при върху подлежащи на опазване местообитания и местообитания на целеви видове, вследствие на навлизане на техника и хора в зоните
	безпокойство на животни от близкоразположени територии, включени в защитената зона, в резултат от работата на специализираната механизация.
Добив, преработка и транспорт на баластра	безпокойство на животни в резултат шум и отделяне на прах и емисии в приземния атмосферен слой, които при определени условия могат да засегнат популациите и на целевите видове, включени в предметите на опазване на защитената зона
	трайна промяна в ландшафта, затрудняваща миграции на видовете, предмет на опазване и други елементи на защитената зона
	повишена опасност от пожари при искри от машини, разливи на леснозапалими течности, които могат да засегнат и защитената зона.
	увреждане на съседни терени от навлизане на машини, генериране на битови отпадъци
Рекултивация	безпокойство на животни в резултат шум и отделяне на прах и емисии в приземния атмосферен слой, които при определени условия могат да засегнат популациите на видовете, включени в предметите на опазване на защитената зона
	увреждане на съседни терени от навлизане на машини, генериране на битови отпадъци
	повишена опасност от пожари при искри от машини, разливи на леснозапалими течности, които могат да засегнат и защитената зона.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Възможностите от проява на посочените въздействия е разгледана в детайли в т.т. 5 -10 от Доклада, като за недопускането или минимизирането им са предложени съответните мерки в т.6.

4. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

4.1. Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087).

Защитена зона „Марица-Пловдив” е записана с идентификационен код BG0002087 и с площ 11088.113 ха. Тя е част от национална екологичната мрежа в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от Закона за Биологичното разнообразие, изградени по европейската програма Натура 2000 в частта ѝ за опазване на птиците от Директива 79/409/ЕЕС). Включва землищата или част от тях на 6 селища от 6 общини в рамките на Пловдивска и Пазарджишка област (таблица 4.1.1.).

Таблица 4.1.1. Териториален обхват на Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087).

ОБЩИНА	ЗЕМЛИЩЕ	ЕКАТТЕ
ОБЛАСТ ПЛОВДИВСКА		
Марица	Костиево	38950
Родопи	Оризари	53833
Родопи	Цалапица	78029
Стамболийски	Стамболийски	51980
Пловдив	Северен	
Пловдив	Западен	73866
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИШКА		
Пазарджик	Говедаре	15271

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Според вносителите на предложението за обявяване на зоната тя обхваща коритото на река Марица от Говедаре и Стамболийски, до гребния канал в Пловдив, заедно с крайречната дървесна и храстова растителност, предимно върби (*Salix spp.*), елша (*Alnus spp.*) и тополи (*Populus spp.*). Представлява важно местообитание за редица водоплаващи и водолюбиви птици. Островите и пясъчните коси в реката, както и дървесната и храстова растителност по бреговете ѝ са най-важното място по поречието на река Марица за нощувка на световно застрашения вид малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*). Тук се намира най-голямата нощувка на вида по поречието на Марица и за цялата Тракийска низина. Птиците пренощуват тук, а през деня се хранят във водоемите по поречието на реката и в низината. По време на зимуване в рамките на мястото се концентрира и речната чайка (*Larus ridibundus*). Най-сериозните заплахи за мястото са свързани основно с управлението на водите, добива на пясък и чакъл, както и горско-стопанските дейности. Изсичането на дървесната и храстовата растителност по бреговете на Марица и залесяването с неприсъщи за района видове, както и увеличаване на добива на пясък и чакъл води до влошаване и унищожаване на местообитанията, важни за почивка на птиците, особено на малкия корморан.

Тези дейности, заедно с незаконните сечи, предизвикват ерозия на речните брегове. В резултат на добива на пясък и чакъл някои от естествените острови по река Марица са напълно унищожени. Дейностите, свързани с отдиш и туризъм в съседните територии, са доста интензивни и проектите за разширяването им ще нанесат щети на значителни части от мястото. На много места и особено покрай пътищата съществуват незаконни сметища.

Поради лесния достъп до територията се наблюдава значително безпокойство на птиците, причинено от незаконния лов на защитени видове, незаконен лов с мрежи, както и на умишлено пряко безпокойство на малкия корморан при местата му за нощуване.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Зоната е обявена на основание чл.12, ал.6 във връзка с чл.6, ал.1 т. 3 и т.4 от ЗБР и Решение №122/2007 г. на МС със Заповед № РД-836/17.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите.

Предмет на опазване са няколко вида птици (таблица 4.1.2.).

Таблица 4.1.2. Видове птици, предмет на опазване в Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087).

ВИД	SPECIES	Мест на попу лац.	Миграционна популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изол ир	Цял. оценка
Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:									
поен лебед	<i>Cygnus cygnus</i>			7i		C	B	C	C
черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>)			1 i/0 -1 i		D			
голяма бяла чапла	<i>Egretta alba</i>			3i		C	B	C	C
мальк корморан	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>			2034 - 4480 i	1173 - 2965i	A	A	C	A
земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>	10р				B	A	C	B
Видове по чл. 6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие:									
мальк гмурец	<i>Tachybaptus ruficollis</i>			70i		C	A	C	C
голям корморан	<i>Phalacrocorax carbo</i>			575i/ 50i 1100 i		B	A	C	B
сива чапла	<i>Ardea cinerea</i>			7i 20i		D			
ням лебед	<i>Cygnus olor</i>			5i		D			
лятно бърне	<i>Anas querquedula</i>			20i		D			
зеленоглав	<i>Anas</i>	7р/59			5i	D			

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

ВИД	SPECIES	Мест на популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изол.	Цял. оценка
а патица	<i>platyrhynchos</i>	p							
голям ястреб	<i>Accipiter gentilis</i>			2i		D			
малък ястреб	<i>Accipiter nisus</i>				3i	D			
обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>				5i	D			
черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>				3i	D			
речна чайка	<i>Larus ridibundus</i>			5000 - 7000 i		A	A	C	A
калугерица	<i>Vanellus vanellus</i>			0-1i		D			

В таблицата представеният статус на видовете птици е по стандартният формуляр /www.natura2000bg.org/:/:

Местна популация - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграционна популация - миграционна популация от:

Размн. - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките. Зимув. - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията.

Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (p) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

(т) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (R) или много рядък (У). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (Р).

Попул. - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: А) $100\% \geq P > 15\%$; В) $15\% \geq P > 2\%$; С) $2\% \geq P > 0\%$. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Опазв. - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка": А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял.Оц. - цялостна оценка на стойноста на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

Защитената зона се обявява с цел:

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

➤ Опазване и поддържане местообитанията на видовете птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

➤ Възстановяване местообитанията на видовете птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В границите на защитената зона се забранява:

- паленето на тръстикатовите масиви и крайбрежната растителност;
- използването на пестициди и минерални торове в ливади и пасища;
- намаляване площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

Мимималната надморска височина е 163м, средната 174м, а максималната 193 м.

Общата характеристика на Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087) по класове земно покритие и видове собственост е представена в таблица 4.1.3.

Таблица 4.1.3. Обща характеристика на Защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087) по класове земно покритие и видове собственост

класове земно покритие	% Покритие
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	31
Друга орна земя	8
Други земи	8
Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне угар)	18
Изкуствени горски монокултури	3
Сухи тревни съобщества, степи	13
Тресавища, блата, мочурища	1
Храстови съобщества	3
Широколистни листопадни гори	13
Собственост	%
Държавна	46
Общинска	30
Частна	24
	100

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Зоната кореспондира с две други защитени зони по европейската програма Натура 2000 /по Директива 92/43/ЕЕС/ - „Река Въча-Тракия” (BG0000424) и „Река Марица”

Зоната включва територията на Защитена местност **„Нощувка на малък корморан”** /7.34 % от площта ѝ/, обявена със Заповед No.РД-644 от 05.09.2006 на МОСВ на площ от 82.10 ха в землищата на селата Костиево, община Марица и Оризари, община Родопи, област Пловдив и гр. Пловдив с цел опазване местообитание, място за почивка и струпване по време на миграция на малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*).

Режимът на защитената територия въвежда следните забрани:

1. Забранява се изсичане и опожаряване на дървета;
2. Забранява се добив на пясък и други инертни материали, с изключение на добив съгласно издадените до влизането на тази заповед в сила разрешителни от Басейнова дирекция за управление на водите - Източно-Беломорски район, Пловдив;
3. Забранява се ловуване;
4. Забранява се строителство, с изключение на хидротехнически съоръжения за осигуряване проводимостта на реката, както и ремонт и поддръжка на съществуващата инфраструктура.

4.2. Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578).

Защитена зона **„Река Марица“**, записана с идентификационен код BG0000578, е една от защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС /за местообитанията/ от национална екологичната мрежа в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за Биологичното разнообразие.

Общата ѝ площ е 14 693.10 ха. Обхваща землищата или части от тях на 83 селища, обединени в 18 общини и 4 области (таблица 4.2.1.).

Таблица 4.2.1. Териториален обхват на Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578).

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

ОБЩИНА	ЗЕМЛИЩЕ НА НАСЕЛЕНО МЯСТО
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	
Белово	Белово, Дъравите, Мененкьово
Пазарджик	Пазарджик, Величково, Говедаре, Звъничево, Мирянци Мокрище, Огняново, Пазарджик, Синитово, Хаджиево
Септември	Септември, Бошуля, Ветрен, Виноградец, Злокучене, Карабунар, Ковачево
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ	
Марица	Костиево, Маноле, Рогош, Скутаре
Пловдив	Пловдив
Първомай	Виница, Градина, Дебър, Добри дол, Караджалово, Първомай, Крушево, Любеново
Раковски	Белозем, Чалъкови
Родопи	Оризари, Цалапица, Ягодово
Садово	Катуница, Милево, Поповица, Селци, Чешнегирово
Стамболийски	Стамболийски, Ново село, Триводици
ОБЛАСТ ХАСКОВО	
Димитровград	Димитровград, Брод, Великан, Златополе, Крум, Радиево, Райново, Скобелево, Сталево, Черногорово, Ябълково
Любимец	Любимец, Георги Добрево, Йерусалимово
Свиленград	Свиленград, Генералово, Капитан Андреево, Момково, Капитан Андреево
Симеоновград	Симеоновград, Константиново, Свирково
Харманли	Харманли, Бисер, Българин, Доситеево, Преславец, Рогозиново, Шишманово
Хасково	Нова Надежда
ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА	
Братя Даскалови	Мирово
Чирпан	Зетьово, Златна ливада

Предложението за обявяване е одобрено от Националния съвет по биологично разнообразие на 21.11.2006 г. и с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ бр.21/09.03.2007 г.). Документацията е внесена в Европейската Комисия през март 2007 и е одобрена от нея.

Зоната е изключително важен биокоридор, свързващ зоните в цяла Южна България, тъй като река Марица е най-голямата река на Балканския полуостров.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Тя има водосборна област до устието си с площ от 53 000 км², а до държавната граница между България и Гърция — 21 084 км².

Марица е и най-пълноводната река в страната. До границата е дълга 321 км. Приема към 100 по-значителни притока, които са разположени симетрично спрямо главната река, т.е. броят на левите и десните притоци е почти еднакъв.

Зоната е предложена с оглед постигане на следните **цели**:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения, за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата;

- Възстановяване, при необходимост, на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Минималната надморска височина в зоната е 37м, максималната 386м, а средната 198 м.

В защитената зона са локализирани следните природни местообитания, включени в Приложение №1 на Закона за биологичното разнообразие и Приложение № 1 на Директива 92/43/ЕЕС (таблица 4.2.2.).

Таблица 4.2.2. Природни местообитания от списъка по Приложение №1 на Закона за биологичното разнообразие и Приложение № 1 на Директива 92/43/ЕЕС, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578)

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИТИЕ /%/	ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ	ОТН. ПЛОЩ	ПРИРОДНА С-СТ	ЦЯЛОСТНО О-КА
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion	2.41	В	В	С	В

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

	или Hydrocharition					
3270	Реки с кални брегове с <i>Chenopodium rubri</i> и <i>Bidention p.p.</i>	0.41	B	B	B	B
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>	0.014 2	D	C		
6210*	Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик	0.19	B	C	B	B
6220*	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	2.43	A	C	B	A
91AA*	Източни гори от космат дъб	1.313 3	C	C	C	C
91E0 *	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i>	2.76	B	B	A	B
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	0.676	C	C	C	C
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	0.798	C	C	C	C
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	1.038	B	B	B	B
92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0.005 2	D	C		
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци	0.061 3	A	B	A	A

***- приоритетни за опазване**

Кодовете на местообитанията са представени по Интерпретационния наръчник за хабитатите в Европейския съюз – EUR15 - версия 2, приет от Комисията за хабитатите на 4 октомври 1999 г.

При описанието на всички хабитати от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в обекта са ползвани:

✓ Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете хабитати в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

✓ Приоритетност – приоритетност на хабитата съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

✓ Име – Българско име на хабитати съгласно Приложение I на Закона за биологичното разнообразие.

✓ % Покр. – процентно покритие на хабитатите спрямо общата площ на обекта.

✓ Предст. – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденият тип хабитат е “типичен”. Използвана е следната система за класифициране: А - отлична представителност, В – добра представителност, С - значима представителност, D - незначително наличие.

✓ Относителна площ – относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип хабитат, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип хабитат. Използваните интервали по класове са следните: А) $100 \geq p > 15\%$; В) $15 \geq p > 2\%$; С) $2 \geq p > 0$

✓ Природна стойност – Степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природен хабитат и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под-критерия: i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване. Използвана е следната система за класифициране:

- А: отлично опазване;
- В: добро опазване;
- С: средно или слабо опазване.

✓ Цялостна оценка. - Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природен хабитат.

Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглеждания хабитат. Използвана е следната система за класифициране: А: отлична стойност, В: добра стойност, С: значима стойност

Предмет на опазване са и няколко вида безгръбначни, риби, земноводни, влечуги и бозайници с висок природозащитен и консервационен статус:

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Таблица 4.2.3. Видове, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578)

ВИД	SPECIES	Мест на попу л.	Миграционна Популация			Оценка			
			Раз мн.	Зим ув.	Пре мин.	Поп ул.	Опа зв	Изо лир	Цял. оценк а
БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
обикновен паракалопте нус	<i>Paracalopten us caloptenoides</i>	P				C	B	C	A
ручечен рак	<i>Austropotamo bius torrentium</i>	C				C	C	C	C
бисерна мида	<i>Unio crassus</i>	R				C	A	C	A
обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	R				C	C	C	B
бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	R				C	C	C	B
буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	R				C	C	C	B
алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>	R				C	B	C	C
лицена	<i>Lycaena dispar</i>	R				C	A	B	A
торбогнездн ица	<i>Eriogaster catax</i>	V				C	B	A	B
офигомфус	<i>Ophiogomphu s cecilia</i>	R				A	A	B	A
ценагрион	<i>Coenagrion ornatum</i>	R				C	A	B	A
	<i>Vertigo</i>	R				C	C	B	A

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

	<i>angustior</i>								
	<i>Vertigo moulinsiana</i>	R				C	C	B	A
	<i>Probaticus subrugosus</i>	R				A	B	B	A
	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	R				C	B	B	B
РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
маришка мрена	<i>Barbus plebejus</i>	C				B	B	C	B
распер	<i>Aspius aspius</i>	R				C	B	A	A
горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	C				B	A	C	A
ЗЕМНОВОДНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	C				D			
червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>	P				B	A	C	A
голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	P				C	A	C	B
ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
шипоопаш. костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	P				D			
шипобедр. костенурка	<i>Testudo graeca</i>	P				D			
обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	C				B	A	C	A

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив” (BG0002087) и „Река Марица” (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

южна блатна костенурка	<i>Mauremys caspica</i>	R				C	A	B	A
ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	P				C	A	C	B
БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
средиземн. подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>	P				D			
южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>	P				D			
широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>	P				D			
дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>	P				C	B	C	C
дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>	P				D			
*европейски вълк	<i>Canis lupus</i>	P				D			
видра	<i>Lutra lutra</i>	40-45i				C	A	C	A
лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>	C				C	B	C	A
мишевиден сънливец	<i>Myomimus roachi</i>	V				C	B	C	C
добр. хомяк	<i>Mesocricetus newtoni</i>	V				D			
пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>	P				D			

Легенда:

- **SPECIES** - наименование на видовете на латински съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС и Директива 79/409/ЕЕС.
- **Вид** – наименование съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

- **Местна популация** - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

- **Миграционна попул.** - миграционна популация от:

- **Размн.** - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

- **Зимув.** - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

- **Премин.** - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

- **Числеността** на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (р) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (т) или (т). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (Я) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (Р).

- **Популация** - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка:

А) $100\% \geq p > 15\%$; В) $15\% \geq p > 2\%$; С) $2\% > p > 0\%$.

Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

- **Опазване** - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка":

А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване);

В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване);

С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

- **Изол.** - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана с следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

- **Цял.Оц.** - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид.

Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система:

А) отлична стойност;

В) добра стойност;

С) значима стойност.

Растения и птици не са включени в предмета на опазване на Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578). Установени са или са вероятни много други растителни и животински видове:

- **растения** - бяла водна лилия (*Nymphaea alba*);
- **безгръбначни** – лилава апатура (*Apatura ilia*), южна лилава апатура (*Apatura metis*), ирисова апатура (*Apatura iris*), *Glaucopsyche alexis*, *Parnassius Mnemosyne*, *Thymelicus action*, *Scolitantides orion*, *Pseudophilotes vicrama*, *Pieris ergane*, *Zerynthia polyxena*, *Nymphalis xanthomelas*, *Brenthis hecate*, *Callimenes macrogaster*, *Melitaea trivia*

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

- **риби** – маришки морунаш (*Vimba melanops*), речен костур (*Perca fluviatilis*), сом (*Silurus glanis*), обикновена кротушка (*Gobio gobio*), европейска речна змиорка (*Anguilla anguilla*),
 - **земноводни** – дървесница (*Hyla arborea*), горска дългокрака жаба (*Rana dalmatina*), зелена крастава жаба (*Bufo viridis*) и сирийска чесновница (*Pelobates syriacus*).
 - **влечуги** – сива водна змия (*Natrix tessellate*), ивичест гуцер (*Lacerta trilineata*), тънък стрелец (*Coluber najadum*), смок-стрелец (синурник) (*Coluber caspius*), зелен гуцер (*Lacerta viridis*), степен гуцер (*Podarcis muralis*), кримски гуцер (*Podarcis taurica*), смок мишкар (*Elaphe longissima*), змия червейница (*Typhlops vermicularis*), късокрак гуцер (*Ablepharus kitaibelii*), пепелянка (*Vipera ammodytes*);
 - **птици** - южен славей (*Luscinia megarhynchos*), лиска (*Fulica atra*), сива чапла (*Ardea cinerea*), крещалец (*Rallus aquaticus*), червеногръдка (*Erithacus rubecula*), пчелояд (*Merops apiaster*), син синигер (*Parus caeruleus*), орко (*Falco subbuteo*), зеленоножка (*Gallinula chloropus*), обикновена калуگریца (*Vanellus vanellus*), малък ястреб (*Accipiter nisus*), жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), полска чучулига (*Alauda arvensis*), селска лястовица (*Hirundo rustica*), речна чайка (*Larus ridibundus*), голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), кос (*Turdus merula*), брегова лястовица (*Riparia riparia*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*);
 - **бозайници** - малка белозъбка (*Crocidura suaveolens*), сив хомяк (*Cricetulus migratorius*), голяма /белокоремна/ белозъбка (*Crocidura leucodon*), лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*), етруска земеровка (*Suncus etruscus*), кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), ръждив /обикновен/ вечерник (*Nyctalus noctula*), малка водна земеровка (*Neomys anomalus*), белка (*Martes foina*), невестулка (*Mustela nivalis*), горски сънливец (*Dryomys nitedula*), лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*), оризищна мишка (*Micromys minutus*), дива котка (*Felis silvestris*), белозъбо сляпо куче (*Nannospalax leucodon*),

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

източноевропейски /белогръд/ таралеж (*Erinaceus concolor*), язовец (*Meles meles*), обикновен /голям/ сънливец (*Glis glis*).

Зоната е с добри показатели по отношение баланса на територията по вид, собственост и класове земно покритие, определящи възможността за оптимално управление и устойчиво ползване (таблица 4.2.4).

Таблица 4.2.4. Обща характеристика на Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578)

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА ПО ВИД НА СОБСТВЕНОСТТА	Площ(дка)
Частна	19,188.86
Стопанисвано от общината	7,783.49
Съсобственост	1,541.71
Обществени организации	4,248.77
Общинска частна	15,589.80
Общинска публична	3,689.04
Държавна частна	50,038.06
Държавна публична	30,811.96
Религиозна	91.85
БАЛАНС ПО ВИД НА ТЕРИТОРИЯТА	Площ (дка)
Водни течения и водни площи	51,883.18
За нуждите на селското стопанство	53,221.28
Добив на полезни изкопаеми	87.74
Населени места	1,873.20
За нуждите на горското стопанство	25,310.91
За нуждите на транспорта	607.28
БАЛАНС ПО КЛАСОВЕ ЗЕМНО ПОКРИТИЕ	Покритие (%)
Водни площи във вътрешността	3
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност	1
Сухи тревни съобщества, степи	80
Храстови съобщества	16

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Горите заемат 17 % от поречието - 8 470 км², или 40% от цялата водосборна област. Характерна особеност за процентната залесеност, отнесена последователно към отделните хидрометрични станции на главната река е, че отначало в горното течение тя много бързо нараства (от 4,2% при хидрометричната станция кота 1900 на 75,7% при хидрометричната станция гара Белово), след това между станция гара Белово и Пловдив намалява на 55 %, като в целия интервал запазва същия процент и от Пловдив надолу до границата постепенно намалява и стига до 40%.

Територията на Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578) се припокрива на 3.16 % с 5 защитени местности по Закона за защитените територии:

- ✓ Защитена местност „Лозенски път” - на + 0.41;
- ✓ Защитена местност „ Шарения остров” – на + 0.09;
- ✓ Защитена местност „Златно поле” – на + 1.32;
- ✓ Защитена местност „Долната ова” - + 0.34;
- ✓ Защитена местност „ Мъртвицата” – на + 1.00

Зоната кореспондира с няколко други по програма Натура 2000:

❖ ПО ДИРЕКТИВА 79/409/ЕЕС - Злато поле (BG0002103), Бесепарски ридове ((BG0002057), Марица - Пловдив (BG0002087), Марица – Първомай (BG0002081), Радинчево (BG0002020), Рибарници Звъничево (BG0002069) и Сакар (BG0002021).

❖ ПО ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС – Банска река (BG0000434), Бесепарски възвишения (BG0000254), Меричлерска река (BG0000287), Река Вьча_Тракия (BG0000424), Река Каяклийка (BG0000435), Река Луда Яна (BG0000426), Река Мартинка (BG0000442), Река Мечка (BG0000436), Река Пясъчник (BG0000444), Река Съзлийка (BG0000425), Река Чая (BG0000194) и Сакар (BG0000212)

Площта на защитената зона частично се припокрива и с две места по програмата **КОРИНЕ БИОТОПИ** – на 8.95 % с Маришки острови (F00004700) и на 5.66 % с Река Марица (F00014000).

Характеристиката на зоните е представена по <http://natura2000.moew.government.bg>).

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

5. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

За изясняване на въздействието на инвестиционното предложение върху Защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) ще дадем кратка принципна характеристика и описание на биологичното разнообразие в района.

Той попада в Среднобългарския биогеографски район, подрайон Горнотракийска низина /Груев, Кузманов, 1994/, характеризиращ се с предимно равнинен характер, интензивно земеделие и значителна урбанизация.

Подрайонът до голяма степен се припокрива с Горнотракийски биогеографски район от Балканската биогеографска провинция по Асенов /2006/.

Биогеографското райониране се различава незначително от физикогеографското, но при всички случаи предопределя до голяма степен бедно по състав и обилие биологично разнообразие, съхранено основно по склоновете на предпланинските възвишения и местата с екотонен ефект – равнинни гори и реки, какъвто е и разглеждания случай. Почвите са предимно канелени горски, чернозем-смолници, алувиално-делувиални, хумусно-карбонатни и антропогенни.

Средиземноморското влияние навлиза по долината на река Марица. Равнинният район е характерен с разпръснати малки комплекси гори сред работните земи. Характерните горски съобщества са сравнително малко и са съставени от цер (*Quercus ceris*), благун (*Quercus frainetto*) и келяв габър (*Carpinus orientalis*). Срещат се вторични съобщества от драка (*Paliurus spina-christi*), хрищел /хростовиден смин/ (*Jasminum fruticans*) и други преходносредиземноморски видове. На места растат мезофитни гори от дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), полски бряст (*Ulmus minor*), виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*) и полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), както и халофитни формации /Тракийска горскорастителна област/.

От южноевксинските видове са характерни навлезлите от към Черноморския басейн битински синчец (*Scilla bythynica*), форскалева какула (*Salvia*

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

forskahlei), златно секирче (*Lathyrus*), кримско зарасличе (*Symphytum tauricum*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*).

От азиатските форми можем да споменем ресничест гарвански лук (*Ornithogalum fimbriatum*), скрипка (*Smilax excelsa*), теснолистно клинавче (*Astragalus angustifolius*), паче гнездо (*Alkanna tinctori*), прангос (*Prangos ferulacea*), прав звездан (*Lotus strictus*) и др. Ендемитите в подрайона са представени от няколко вида, най-известни от които са блестящото (*Tulipa splendens*) и златисто лале (*Tulipa aureolina*), гръцката ведрица (*Fritillaria graeca*) и черноморската ведрица (*Fritillaria pontica*).

Фауната е богата на южни топлолюбиви видове. Безгръбначните са представени от множество субмедитерански и източносредиземноморски, както и предноазиатски видове. Гръбначните включват комплекс от европейски, евросибирски и холопалеарктични видове. Наред с тях, са разпространени и много топлолюбиви средиземноморски, преходно-средиземноморски, предноазиатски и степни форми. Характерни за подрайона са големият брой топлолюбиви и широко разпространени в Южна България земноводни, влечуги, птици и обитаващи откритите низини, ровещи и други бозайници.

Между тях е гюнтеровата полевка (*Microtus guentheri*). Единственият ендемит от гръбначните животни е маришката бабушка (*Rutilus rutilus mariza*). Поречието на река Марица, има особено консервационно значение поради наличието на, макар и малки, остатъци от заливни гори. То получава допълнителен консервационен бонус от биогеографското разположение на територията. Средното и долно течение на басейна на Марица е една от малкото територии в цяла Палеарктика, съхраняваща биота повлияна от три биогеографски субрегиона – континентален, средиземноморски и иранотурански (прикаспийски).

Поречието на река Марица е важен биокоридор, свързващ екосистемите и биоценозите във водосбор, обхващащ почти 1/5 от площта на страната.

При оценката са използвани основно данни от информацията, резултат на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

местообитания и видове - фаза I", реализиран от МОСВ, основни научни публикации, както и получените от собствени теренни проучвания на екипа.

При оценката на въздействието върху видовете, предмет на защита в защитените зони, ще използваме матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове (Дир.92/43) – таблица 5.1.1.

Таблица 5. Матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове (Дир.92/43)

ОЦЕНКА	КРИТЕРИИ
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие.
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия, които могат да бъдат премахнати чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни, вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.

При прилагането ѝ могат да бъдат диференцирани 4 интервала:

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

0	Липсва въздействие;
1 - 3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация;
4 - 6	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване;
7 - 10	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчавачи и компенсирани мерки.

5.1. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНА ЗОНА „МАРИЦА-ПЛОВДИВ“ (BG0002087)

Видовете птици с висок природозащитен статус в района са включени в предмета на опазване на защитена зона „Марица-Пловдив“ (BG0002087), обявена със Заповед № РД-836/17.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите.

Предмет на опазване са 5 вида от Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС и 12 редовно срещащи се мигриращи вида, които не са включени в Приложението.

Терените от находище „Щъркелите“, подлежащи на преки добивни дейности, не попадат в защитената зона, но в най-южната част (участък „Щъркелите” 2) 107,246 дка съпътстваща площ са включени в концесията. Там е разположена и сега действащата ТМСИ, заемаща около 20 %, а останалата площ е заета от главния напоителен канал и от интензивно обработваеми ниви.

Реализацията на инвестиционното предложение ще внесе много малка промяна в сегашния статус на земите и начинът им на ползване като в тази територия ще се обособи и използва временно депо за земно-хумусни маси от откривка и отмита глина.

Естеството и характера на защитената зона предопределят видовия състав на предмета на опазване. Целевите видове са свързани основно с водното

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

течение на река Марица и речището, а представителите на дневните хищни птици навлизат повече в околните територии.

Поен лебед (*Cygnus cygnus*). Преминаващ и зимуващ вид основно около големите водоеми по Черноморското крайбрежие. Във вътрешността на страната е по-малоброен. Местообитания му са свързани основно с крайбрежни бракични или солени езера, морски плитчини, орни земи, пасища. В България се храни предимно в зимни посеви в съседство с големи незамръзващи водоеми, където ношува (Любомир Профиров, 2015: червена книга на РБ, електронно издание).

Видът не е установяван в концесионната площ и навлизането му в нея би имало случаен характер. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Черен щъркел (*Ciconia nigra*). Гнездещо-прелетен, преминаващ и отчасти зимуващ вид. Обитава равнинни и планински широколистни гори, скални комплекси, проломи на реки, язовири, микроязовири, рибарници, оризища и др. Най-много гнездови находища (31%) са отбелязани при надморска височина от 600 до 800 m. През последните години популацията се оценява на 300–550 гнездещи двойки. В оризищата северно от Пловдив няколко десетки птици редовно зимуват от 1978 г. досега, което е първото известно зимовище на вида в Западна Палеарктика. Късноесенните и зимните скитания са от началото на ноември до края на февруари. Храни се предимно с риба. (Цено Петров, Христо Николов, Андон Даракчиев, 2015: Червена книга на РБ, електронно издание).

Условията в цялата концесионна площ са неподходящи и по никакъв начин не е свързан с нея. Не сме отбелязвали присъствие и в близкоразположени територии. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Голяма бяла чапла (*Egretta alba*) - гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България (2011). Обитава естествени и изкуствени стоящи водоеми по Дунавското и Черноморско крайбрежие с прилежащите влажни зони, през зимата се среща често и във вътрешността на страната. На територията на защитената зона са регистрирани 3 екземпляра през зимата с цялостна оценка „С”. При обходите на терена сме я установили еднократно в района през месец февруари 2017 г. в Главния напоителен канал

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

северозападно от най-северната селищна могила извън концесионната площ. Дейността не е свързана с унищожаване, увреждане, прогонване, фрагментация или замърсяване на местообитания на голямата бяла чапла и не предизвиква нарушения в географската свързаност на популациите или в биокоридорните връзки. Очакваме известно безпокойство в зимния сезон и много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*) – гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България (2011); световно застрашен вид. Обитава естествени и изкуствени стоящи водоеми по Дунавското и Черноморско крайбрежие с прилежащите влажни зони, както и вътрешността на страната. Съгласно Стандартния формуляр на територията на защитената зона са регистрирани 2034-4480 зимуващи и 1173-2965 преминаващи птици с цялостна оценка „А”.

В участъка от река Марица, прилежащ на концесионната площ, се среща през зимния сезон. Наблюдавали сме го през месеците януари и февруари 2017 г. Основната нощувка на зимуващите в района птици е в цитираната в т.4.1 Защитена местост „Нощувка на малък корморан”, върху която поради пространствената отдалеченост не се очакват преки или косвени въздействия. Хранителната база е свързана основно с реката и малки водоеми в района. Местата за зимуване и изхранване не се засягат от реализирането на проекта да зобив на пясъци и чакъли. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*). Постоянен вид за страната Обитава разнообразни водоеми в ниските части на страната.

На територията на защитената зона са регистрирани 10 гнездящи двойки с цялостна оценка „В”. Подходящ биотоп за вида е ГНК, където сме наблюдавали екземпляр през месец юли 2017 година и който не се засяга от добивни и странични дейности. Дейността не е свързана с унищожаване, увреждане, прогонване, фрагментация или замърсяване на местообитания на земеродно рибарче и не предизвиква нарушения в географската свързаност на популациите

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

или в биокоридорните връзки. Очакваме известно безпокойство и много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*) – гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Обитава естествени и изкуствени стоящи водоеми по Дунавското и Черноморско крайбрежие с прилежащите влажни зони, както и вътрешността на страната. Съгласно Стандартния формуляр на територията на защитената зона са регистрирани 575-1100 броя зимуващи птици с цялостна оценка „В”. В участъка от река Марица, прилежащ на концесията и напоителния канал сме наблюдавали вида през февруари 2017 г. Дейността не е свързана с унищожаване, увреждане, прогонване, фрагментация или замърсяване на местообитания на голям корморан и не предизвиква нарушения в географската свързаност на популациите или в биокоридорните връзки. Очакваме известно безпокойство и много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*) – гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България (2011). Обитава естествени и изкуствени стоящи водоеми в по-ниските части на страната. Съгласно Стандартния формуляр на територията на защитената зона са регистрирани 70 зимуващи птици с цялостна оценка „С”. Свързан е изключително с водното течение и не очакваме въздействие от реализацията на добивните дейности (оценка 0).

Сива чапла (*Ardea cinerea*) – гнездещо-прелетен преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България (2011). Обитава разнообразни влажни в ниските части от страната и предпланините. На територията на защитената зона са регистрирани 7-20 зимуващи птици с цялостна оценка „D”. Въпреки тази оценка сме наблюдавали сиви чапли в напоителния канал през зимния период на 2017 година. Дейността не е свързана с унищожаване, увреждане, прогонване, фрагментация или замърсяване на местообитания на сива чапла и не предизвиква нарушения в географската свързаност на популациите или в биокоридорните връзки. Очакваме известно безпокойство и много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Речна чайка (*Larus ridibundus*) – гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България (2011). Обитава разнообразни влажни зони, но гнезди само по Дунавското крайбрежие. На територията на защитената зона са регистрирани 6000-7000 зимуващи птици с цялостна оценка „А”. Не е установена на терена на обекта по време на теренната инвентаризация. Не очакваме въздействие от реализацията на добивните и преработвателни дейности (оценка 0).

Ням лебед (*Cygnus olor*). Гнездещ, мигриращ и зимуващ вид. Гнезди по река Дунав и Черноморието. Изолирани находища има във вътрешността на страната. Двойките у нас се оценяват на 12–36. През зимата се среща основно по Черноморието, където през периода 1997–2001 г. са зимували от 193 до 4039 птици със средна численост 1377 индивида. В зоната по стандартен формуляр са отчетени до 5 зимуващи птици.

Предпочита постоянни сладководни, бракични или солени езера, блата и водоеми, крайбрежни сладководни, бракични или солени лагуни, шелфовата зона на Черноморието. Храни се с водни растения, семена и попадащи с тях дребни безгръбначни животни. През зимата се храни и в посеви (Сергей Дерелиев, Божидар Иванов, 2015: Червена книга на РБ, електронно издание).

Видът не е установяван в концесионната площ. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Лятно бърне (*Anas querquedula*). Гнездящо-прелетен и преминаващ вид. В миналото е широко разпространен по блатата и езерата в страната. Гнезди по река Дунав, Черноморското крайбрежие, Тракийската низина, Софийското поле и Западна България, но с ниска плътност.

По „Атлас на гнездящите птици” гнездящите двойки в България са между 100 и 350. Обитава блата с различна големина, рибовъдни стопанства, микроязовири, понякога и временни водоеми с обраствания по бреговете.

В защитената зона са отчетени до 20 зимуващи патици. Отрицателно действащи фактори са унищожаване и увреждане на местообитанията, безпокойство през гнездовия сезон. Видът е ловен обект и вероятно част от

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

гнездовата популация и прираста ѝ са отстрелвани през ловния сезон, което лимитира възможностите за възпроизводство и увеличаване (Николай Петков, 2015: Червена книга на РБ, електронно издание).

Видът не е установяван в концесионната площ. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*) е най-многобройният вид патица в България. Населява всички типове речни басейни, езера, реки, в гористи и равнинни местности. Храни се с растителна и животинска храна, като търси храната в плитчините на дълбочини не по-големи от 35 cm. Основен ловен обект през зимната част на ловния сезон по поречията на реките Марица и Дунав. В защитената зона са отчетени 7-9 гнездящи двойки, а зимното присъствие е сведено до няколко индивида.

Видът не е установяван в концесионната площ. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Калугерица (*Vanellus vanellus*). Прелетна птица в по-голямата част от ареала си. Обитава земеделски земи и други територии с ниска растителност. Има петнисто разпространение, предимно в Тракийската низина, Дунавската равнина, Софийското поле и Бургаската низина. Снася три или четири яйца в трапчинка в земята. Малките са изключително шумни и агресивни към неприятели, включително и към големи животни. В зимните си местообитания калугериците формират огромни ята върху обработваеми земи и блатисти плата. Храни се с насекоми, паяци, земни червеи. Обитава влажни ливади, пасища, обработваеми площи, често в близост до водоеми (вкл. оризища и временно заливани терени). В защитената зона е отчетен един екземпляр през зимния период с оценка D.

Видът не е установяван в концесионната площ. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Голям ястреб (*Accipiter gentilis*). Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. До 1950 г. е често срещан размножаващ се вид в равнините и планините. Обитава високостъблени гори в планините и равнините, крайречни гори; стари паркове в градската и крайградската зона. В много райони на България

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

гнезди в иглолистни култури, които сега са едно от типичните размножителни местообитания на вида. Нерядко гнездата се намират близо до селища. Храни се с дребни и средно големи птици (диви и домашни) и бозайници (Георги Стоянов, Златозар Боев, 2015: Червена книга на РБ, електронно издание).

В защитената зона са отбелязани две птици през зимния период.

Малък ястреб (*Accipiter nisus*). Постоянен и преминаващ вид. В миналото е бил широко разпространен и многоброен вид. Сега през гнездовия период се среща почти в цялата страна; с най-висока численост в планините и предпланините (Стара планина, Пирин, Славянка, Витоша) и Черноморското крайбрежие. По-рядък е в равнините и низините. Обитава гори и крайнините им в равнините, предпланините и планините до алпийския пояс. През гнездовия период по-чест в планините и в широколистните гори.

Моногамен вид. Гнезди по единични високи дървета в открити места или по крайнини на гори. Орнитофаг. Ловува дребни птици до 120 г, обикновено до 7 km от гнездото (Златозар Боев, Георги Стоянов, 2015: Червена книга на РБ, електронно издание).

В защитената зона са отбелязани три птици през зимния период.

Обикновен мишелов (*Buteo buteo*). Среща се целогодишно в цялата страна, като през размножителния период не е установен в обширни безлесни райони с преобладаващи обработваеми площи. По-чест в полупланинските райони, където има разнообразни местообитания от гори, ливади, пасища и обработваеми земи. Птиците от Северна Европа зимуват в южните част на континента, включително и в България. През зимата е многоброен в открити земеделски райони, често в близост до пътища и магистрали.

В защитената зона са отбелязани пет скитащи птици. При теренни наблюдения сме отбелязали скитащи птици в близост до концесията през месец февруари 2017 година.

Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*). Гнездящ, мигриращ и зимуващ у нас вид. Лети по единично. Най-широко разпространеният сокол в България. Често ловува, като увисва във въздуха. Храни се гризачи (предимно полевки),

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив” (BG0002087) и „Река Марица” (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

насекоми и дребни птици. Обитава открити пасища, ливади, обработваеми земи в близост до скални масиви, ивици от дървета или самотни дървета. Среща се и в градска среда, където гнезди по високи сгради в близост до паркове, градини и други незастроени площи. Гнезди в скални ниши, по дървета в гнезда на вранови птици, по стълбове от електропреносната мрежа и по високи сгради.

В защитената зона са отбелязани три скитащи птици . Наблюдавали сме вида на запад от концесионната площ при ловуване в ниви.

Инвестиционното предложение не внася предпоставки за проява на традиционните заплахи върху четирите вида хищни птици от предмета на опазване - отстрел, обезлесяване на обширни райони в равнините, използване на отрови срещу гризачи и други химикали в селското стопанство, унищожаване на гнездата при горскостопански дейности, безпокойство през размножителния период, смъртност от токови удари при кацане върху необезопасени стълбове от електроразпределителната мрежа...

Въпреки че липсва тясна връзка с концесионната площ приемаме, спазвайки принципа на „предпазливостта”, че по принцип обработваемите земи се използват като ловни територии и допускаме много слабо отрицателно въздействие (оценка 1) като евентуален резултат от безпокойство и съкращаване на хранителната база.

Обобщени данни за броя на повлияните видове птици-предмет на опазване в защитената зона от различните категории отрицателни въздействия в резултат от реализирането на инвестиционното предложение (таблица 5.1.1.)

Таблица 5.1.1. Повлияните видове птици-предмет на опазване в защитена зона „Марица Пловдив” (BG0002087).

Категория отрицателно въздействие	Брой видове, предмет на опазване	% от общия брой видове
Няма въздействие	9	53
С малка степен	8	47
Със средна степен	0	0

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

С голяма степен	0	0
	17	100,0

Таблица 5.1.2. Въздействие при изграждането и експлоатацията на кариерата върху видовете птици, включени в предмета на опазване за защитена зона „Марица Пловдив“ (BG0002087)

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие при изграждането		Оценка за степента на въздействие при експлоатацията	
Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:					
поен лебед	<i>Cygnus cygnus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>)	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голяма бяла чапла	<i>Egretta alba</i>	1	много слабо отр. въздействие.	1	много слабо отр. въздействие.
малък кormоран	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>	1	много слабо отр. въздействие.	1	много слабо отр. въздействие.
Видове по чл. 6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие:					
малък гмурец	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям кormоран	<i>Phalacrocorax carbo</i>	1	много слабо отр. въздействие.	1	много слабо отр. въздействие.
сива чапла	<i>Ardea cinerea</i>	1	много слабо отр. въздействие.	1	много слабо отр. въздействие.
ням лебед	<i>Cygnus olor</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лятно бърне	<i>Anas querquedula</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям ястреб	<i>Accipiter gentilis</i>	1	много слабо отр.	1	много слабо отр.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие при изграждането		Оценка за степента на въздействие при експлоатацията	
			въздействие.		въздействие.
мальк ястреб	<i>Accipiter nisus</i>	1	много слабо отр. въздействие.	1	много слабо отр. въздействие.
обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>	1	много слабо отр. въздействие.	1	много слабо отр. въздействие.
черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>	1	много слабо отр. въздействие.	1	много слабо отр. въздействие.
речна чайка	<i>Larus ridibundus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
калугерица	<i>Vanellus vanellus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

5.1.2. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в Защитена зона „Река Марица”(BG0000578)

Теренът в концесионната площ е пясъчлив, силно увреден на територията на действащата промишлена площадка, „прорязан” от инфраструктурни елементи – технологични и полски пътища, главен напоителен канал и разклонения, електропроводи...

Останалите терени са заети от земеделски земи - агроценози (насаждения от ечемик, зеле, слънчоглед...).

В източна посока граница представлява разсадник за декоративна растителност на „Пътища“ АД Пловдив, върху чиято площ се наблюдават няколко десетки дървета от смърч (*Picea abies*), западна туя (*Tuja occydenalis*), сребролистна липа (*Tilia argentea*) и конски кестен (*Aesculus hyppocastanum*).

В средата на изследваната територия в посока изток-запад (в права линия) са разположени 5 екземпляра от бяла топола (*Populus alba*), единият от които е

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи“

механично унищожен, най-вероятно от селскостопански машини и образува туфа от коренови издънки.

Бреговете и откосите на ГНК „Ени Арк“ не са почиствани в последните години и са обрасли със съмонастанила се дървесна и храстова растителност – бяла върба (*Salix alba*), трошлива върба (*Salix fragilis*), полски бряст (*Ulmus campestris*), джанка (*Prunus cerasifera*), орех (*Juglans regia*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*) ... Налице е обилие от катереци се растения – скрипка (*Smilax excelsa*), дива лоза (*Vitis sylvestris*), хмел (*Humulus lupulus*), повет (*Clematis vitalba*), бръшлян (*Hedera helix*), гърбач (*Periploca graeca*), обикновено чадърче (*Calystegia sepium*). Бурно се развиват къпини (*Rubus spp.*), черен бъз (*Sambucus nigra*), водна мента (*Mentha aquatica*), пълзящо лютиче (*Ranunculus repens*), блатен хвоц (*Equisetum palustre*)...

Главният напоителен канал не се засяга от предвидените добивни и съпътстващи дейности.

В северна посока концесионната площ граничи с шосето Пловдив-Пазарджик, а в южна с полски път, отстоящ на не по-малко от 200 метра от коритото на река Марица и представляващ естествена граница с покрайречния хабитат. В сервитутите на основният макадамов технологичен път, свързващ действащата производствена площадка с РПМ /посока север – юг/ и на пътя в посока изток – запад се развива също дървесна и храстова растителност, както декоративна като остатък от озеленяване в миналото, така и самонастанила се - гледичия (*Gleditsia triacantha*), бяла акация (*Robinia pseudoacacia*), южна копривка (*Celtis australis*), орех (*Juglans regia*), айлант (*Ailanthus altissima*), червен глог (*Crataegus monogina*), обикновено птиче грозде (*Ligustrum vulgare*)...

Тревостоите са от плевелна растителност, включваща полски ветрогон (*Eriogonum campestre*), райграс (*Lolium perenne*), овсикова вулпия (*Vulpia bromoides*), киселец (*Rumex acetosa*), бучиниш (*Conium maculatum*), трескот (*Cynodon dactylon*), полско подрумче (*Anthemis arvensis*), бял щир (*Amaranthus albus*)...

Описаният състав и характер на растителната покривка изключва възможността от развитие в концесионната площ на природни местообитания от

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Приложение №1 на Директива 92/43/ЕЕС. Изцяло липсват включените в предмета на опазване на защитена зона „Река Марица“ (BG0000578):

❖ **Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition (3150);**

❖ **Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.* (3270);**

❖ **Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi* (6110*);**

❖ **Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (6210*);**

❖ **Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea* (6220*);**

❖ **„Източни гори от космат дъб» (91AA*) Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (91E0*);**

❖ **Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) (91F0);**

❖ **Балкано-панонски церово-горунови гори (91M0);**

❖ **Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* (92A0);**

❖ **Гори от *Platanus orientalis* (92C0);**

❖ **Южни крайречни галерии и храсталаци (92D0).**

Налага се извод, че инвестиционното предложение няма да предизвика преки или косвени въздействия върху типовете природни местообитания от Приложение №1 на Директива 92/43/ЕЕС и Приложение №1 на ЗБР, включени в предмета на опазване в Защитена зона „Река Марица“ (таблица 5.1.2.1.).

Таблица 5.1.2.1. Въздействие при изграждането и експлоатацията на кариерата върху типовете местообитания, включени в предмета на опазване в Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578)

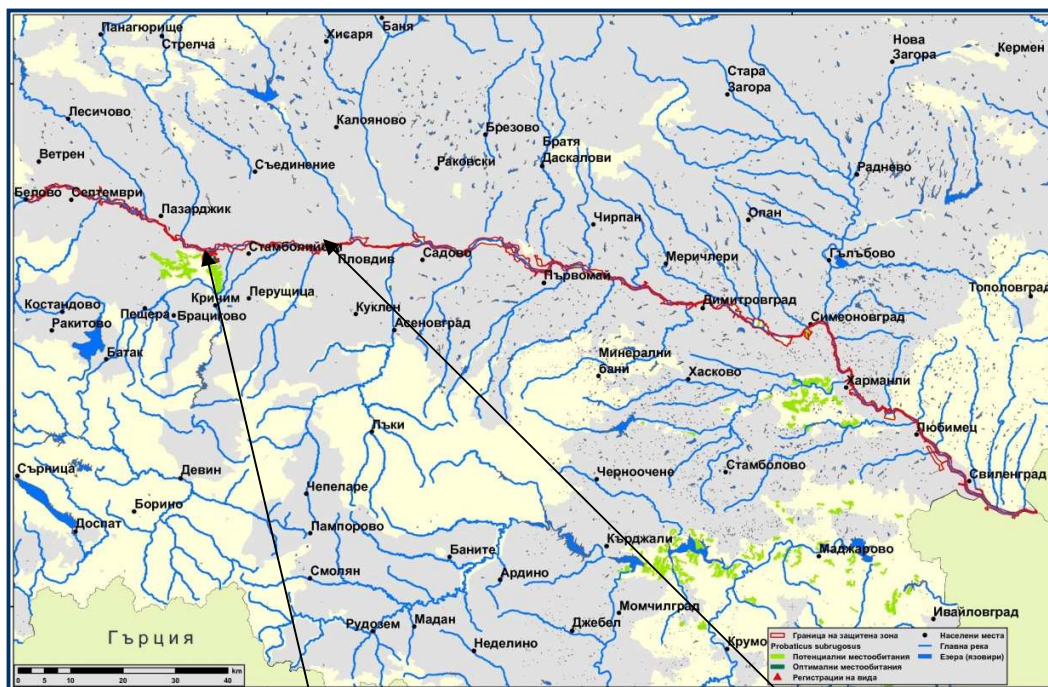
Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

код	непряко	пряко	краткотрайно	среднотрайно	дълготрайно	временно	постоянно	кумулятивно	положително	отрицателно	загуба %/d
3150	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
3270	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6110*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6210*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6220*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91AA	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91E0*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91F0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91M0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92A0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92C0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92D0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0

До края на 2012 г. в изследваната част от защитена зона „Река Марица“ (BG0000578) по данни от проведеното картиране по проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, реализиран по оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ от МОСВ, не са установени находища на нито един от целевите видове.

Набръчкан пробатикус (*Probatiscus subrugosus*). Изключително рядък вид с единствена регистрация в страната на около 25 км западно от изследвания район (фиг.5.1.2.1.).

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

установено находище на *Probatiscus subrugosus* концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.1. Присъствие и местообитания на *Probatiscus subrugosus* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 4022 *Probatiscus subrugosus* до края на 2012 г. е установено само едно геореферирано находище. Общата площ на подходящите местообитания е 408,93 ха, а на потенциалните местообитания е 796,81 ха. Ларвното му развитие изисква мъртва или загниваща широколистна дървесина.

Не е установено присъствие на *Probatiscus subrugosus* при собствените периодични изследвания в района и липсват подходящи местообитания. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Тигрова пеперуда (тигров молец на Джърси) (*Callimorpha / Euplagia/ quadripunctaria*) от семейство Arctiidae обитава засолен терени, силно повлияни от панонския климат с високи температури и засушаване през лятото. Характерни са обширни поляни и сечища сред широколистните гори, обраствания с храсталаци, оврази, разнотревни склонове. Имагото лети в периода от началото на юни до края на септември. Зимува гсеницата.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи“

Основните хранителни растения на гъсениците са бяла мъртва коприва (*Lamium album*), теснолистна върбовка (*Epilobium angustifolium*), коприва (*Urtica dioica*), орлови нокти (*p. Lonicera*), малина (*Rubus idaeus*)...

В защитената зона не е установено присъствие на вида. В района липсват местообитания. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Алпийската розалия (*Rosalia alpina*) е представител на разред Coleoptera с дължина на тялото 15-38 mm. Всеядно животно, обитател на широколистните дървета, като предпочита най-вече бук и бреза, но също бряст, габър, липа, кестен. Окраската му се слива с шарката на дърветата. Превръщането във възрастна форма е в периода юни-август. Възрастните са активни от юни до септември. Бръмбарите стоят близо до цветя и се хранят с прашец. След чифтосване, женската полага яйца в кората на дърветата, с която ларвите се хранят и се превръщат в какавиди, както и когато те са достигнали около три годишна възраст.

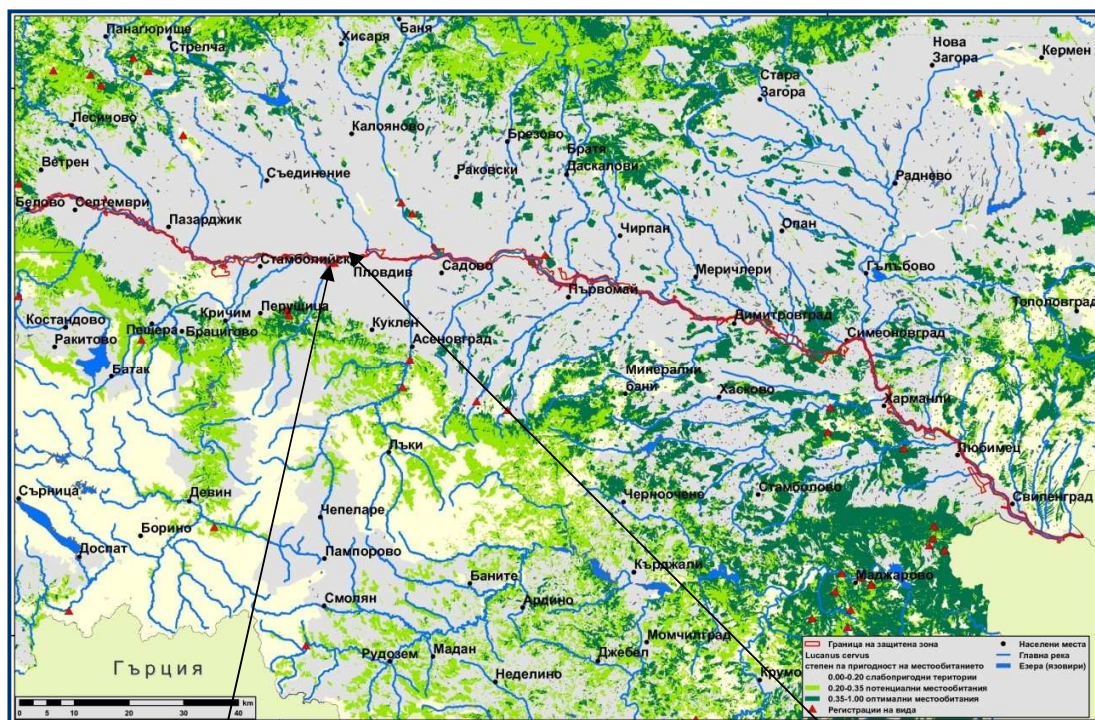
Според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1087 *Rosalia alpina* до края на 2012 г. в защитената зона не е установено находище. В района липсват местообитания. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) обитава предимно влажни места, до половин метър под земята с гниещи корени и дънери. Среща се и в загниващи дървени постройки. Имагото живее само няколко месеца, през които се храни със сока, изтичащ от наранени дървета. Женската снася яйцата си в гниеща дървесина с която се хранят излюпилите се по-късно мръсно бели ларви. Развитието им продължава от 4 до 6 години, след което ларвата какавидира и през лятото се излюпва възрастното насекомо. Субстрат за развитие ѝ са големи загнили коренови участъци на дълбочина поне 40 см, стари пънове, колове, дървени подпорни стълбове (дъб) и влакови траверси (бук, дъб). Ларвата не се развива в кухи или напълно изгнили стволоче Основни фактори за драстичното намаляване на числеността му са сравнително бавното му развитие, значителното ограничаване на жизнената му среда, масовото отсичане и събиране на изгнилите дървета, в които се хранят ларвите.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи“

Според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1083 *Lucanus cervus* до края на 2012 г. е установено само едно находище, отстоящо на около 3 км западно. Общата площ на подходящите местообитания е 1573.96 ha, а на потенциалните - 5351.22 ha (фиг.5.1.2.2.).

В района липсват местообитания. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Установено находище на *Lucanus cervus*

концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.2. Присъствие и местообитания на *Lucanus cervus* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)“

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*). Местообитания са му изложени на слънце, болни или умиращи стари дъбове (най-вече летен дъб, по-рядко зимен дъб, бук или бряст). Предпочитани се увлажнени стволоче на слънчеви места във гори на фаза на старост и разпадане. Остатъчни находища се срещат в стари паркове. Женската снася до 100 яйца по кората на дървета. След 10-15 дни от тях се излюпват ларви, които през първата година правят ходове по кората, а през следващите 2 до 3 години се вдълбават в дървесината и издълбават дълги ходове, изпълвайки ги с кафяви стърготини. Каквидират в тях, а имагото излиза през август, но не напуска галериите си до май-юни следващата година.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1088 *Cerambyx cerdo* до края на 2012 г. не е установено геореферирано находище. В района липсват подходящи местообитания. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Буков сечко (*Morimus funereus*) от семейство Сечковци (*Cerambycidae*) обитава мъртвата дървесина в букови и дъбови гори. Не може да лети, а пълзи. Всеяден е и е нощно животно. Жизненият цикъл продължава 3–4 години, а възрастните индивиди се появяват през април – август.

Според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид *Morimus funereus*, 1089 до края на 2012 г. не е установено геореферирано находище.

В района липсват подходящи местообитания. Не се очаква въздействие (оценка 0).

От разред пеперуди (*Lepidoptera*) в предмета на опазване на защитена зона „Река Марица“ (BG0000578) са включени два вида.

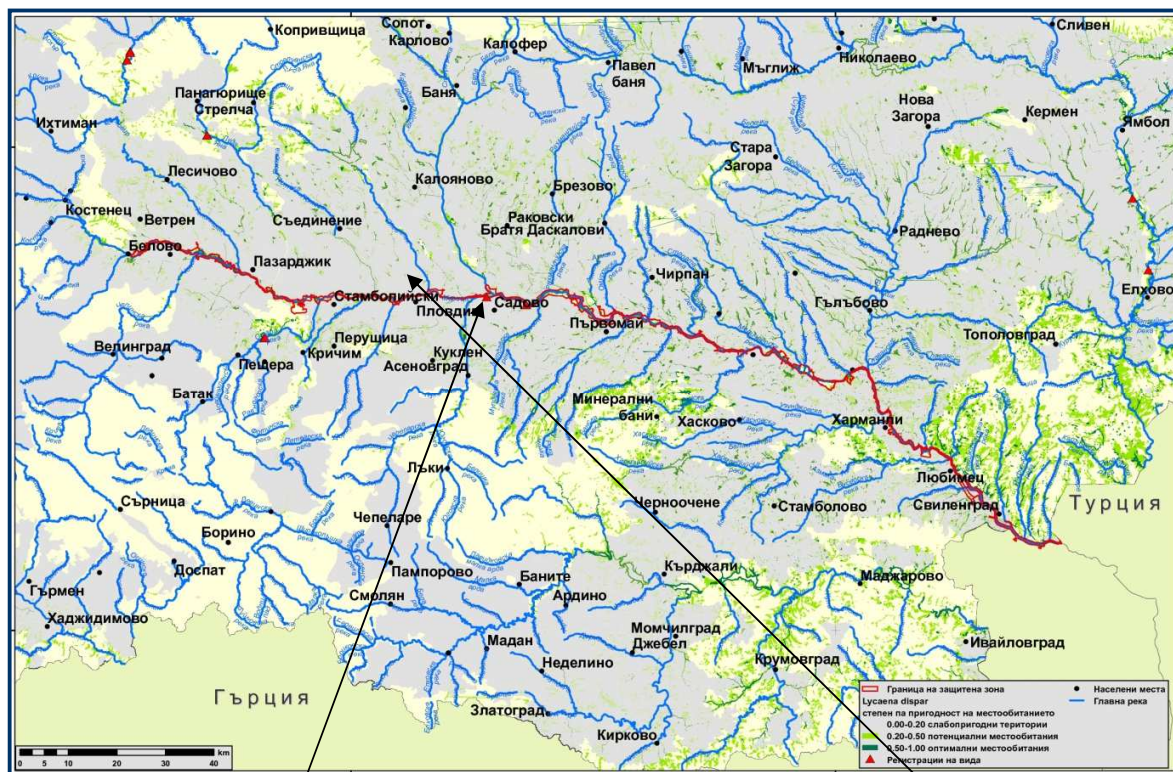
Лицена (*Lycaena dispar*) от семейство Синевки (*Lycaenidae*) е широко разпространен в цялата страна до около 800 м.н.в вид пеперуда. Ареалът ѝ е обширен - цяла Евразия с умерен климат. Застрашен или рядък в голяма част от Европа. Внесен в Допълнение II на Бернската конвенция. У нас видът е разпространен, но локален, а популациите му обикновено са малки. Гъсениците се хранят с различни *Rumex* (*Polygonaceae*) (Tolman & Lewington 1997).

Видът е свързан с влажни, по-рядко сухи тревисти места в близост до езера, канавки, изкопи, потоци, реки и др. източници на влага.

По Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1060 *Lycaena dispar* в защитена зона „Река Марица“ до края на 2012 г. са установени общо 2 находища с плътност два екземпляра на 10,49 ха площ. Общата площ на потенциалните местообитания е 7 708,71 ха, а на териториите с оптимални условия за популациите на вида - 5 127,46 ха

Най-близките установени находища в защитената зона са на около 20 км западно от изследвания район (фиг.5.2.1.3.).

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи“

установено находище на *Lycaena dispar*

концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.3. Присъствие и местообитания на *Lycaena dispar* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)“

Пеперудата не е установена, но е вероятен за района вид. Добивните дейности не засягат потенциални местообитания. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Торбогнезница (*Eriogaster catax*) от семейство Лазеокампиди (*Lasiocampidae*) е установена в доста европейски държави (Fauna Europea) и по мнение на някои специалисти от IUCN статута ѝ следва да бъде ревизиран. До края на 2012 г. не е установено нито едно находище по Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1074 *Eriogaster catax* каквито също няма и по предварителни данни. Фигурира в предмета на опазване, защото е публикуван от района на Пловдив (Ganev, 1984; Тулешков, 1965). В изследвания район присъствието на хранителните за пеперудата хранителни растения е силно ограничено - дива круша (*Pyrus*), трънка (*Prunus spinosa*), глог (*Crataegus*), дъб (*Quercus*), топола (*Populus*) и липсват благоприятни условия за вида.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Не се очаква въздействие (оценка 0).

От тип Мекотели (*Mollusca*) в предмета на опазване на защитена зона „Река Марица“ (BG0000578) са включени 3 вида.

Вертиго (*Vertigo moulinsiana*) принадлежи към семейство Вертигиниди (*Vertiginidae*) на клас Охлюви (*Gastropoda*). Обитава най-често варовити блата и мочурища, граничещи с реки и езера, или в заливни низини на реките. Задължително е наличието на водна растителност, върху която охлювът живее, като има предпочитания към голяма росица (*Glyceria maxima*), видове от род *Carex*, тръстика (*Phragmites australis*), папур (род *Typha*), дзука (*Juncus* spp.) и др. При висока плътност на популациите, видът може да бъде открит по прилежащата сухоземна растителност около водния басейн. Чувствителен е към промени в местообитанията, но последните проучвания касаещи равнинни реки и заливните равнини, показват, че охлювът успешно колонизира дори вторични, изкуствени местообитания (Bratton, 1991). Основните фактори, повлияващи негативно популациите на *Vertigo moulinsiana*, са дренирането на влажни заливни територии и унищожаването на мочурища.

Вертиго (*Vertigo angustior*) е със сходни екологични характеристики с предходния вид - *Vertigo moulinsiana*.

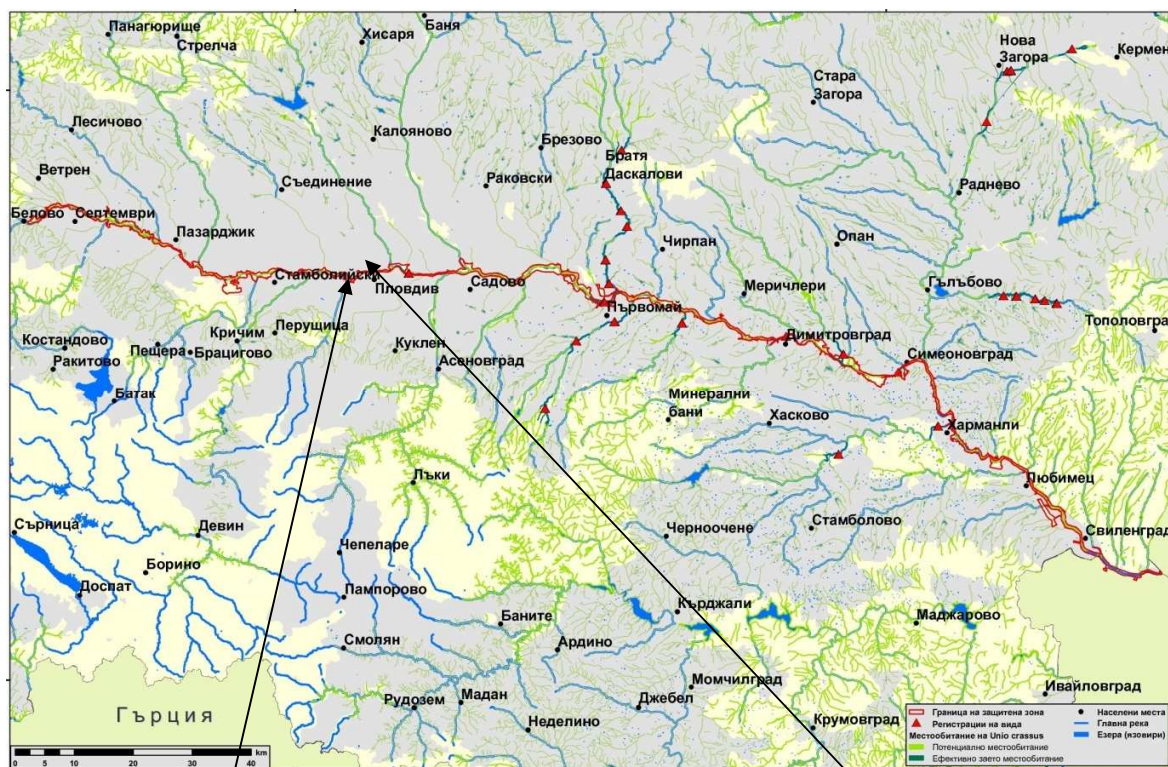
Според Докладите за разпространение и оценка на целевите видове 1014 *Vertigo angustior* и 1016 *Vertigo moulinsiana* до края на 2012 г. няма установени находища. Предвидените дейности не засягат техни потенциални местообитания и не се очаква въздействие (оценка 0).

Бисерна мида (*Unio crassus*). Принадлежи на клас миди (*Bivalvia*), семейство Бисерни миди (*Unionoidea*). Обитава предимно дълбоки богати на кислород чисти течащи води с пясъчно дъно. Силно чувствителна е към замърсяването на водите с нитрати, поради което е добър биоиндикатор. Основен консуматор на бисерната мида е видрата (*Lutra lutra*). Няма подчертана хранителна специализация, а консумира носения от водата планктон и детрит (мъртви животински и растителни тъкани). Река Марица се явява биокоридор, образувайки общ водосбор с реките от съседните защитени зони.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1032 *Unio crassus* са установени общо 24 екземпляра (24 черупки).

Видът е установен в прилежащият на концесията участък от река Марица (фиг.5.1.2.4), който не се засяга от предвидените дейности.

установено находище на *Unio crassus* концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.4. Присъствие и местообитания на *Unio crassus* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

По сведения от доц. д-р Здравко Хубенов (ИБЕИ – БАН) (непубликувани данни), видът е типичен за река Марица, но неравномерно разпространен. Основните фактори, повлияващи негативно популациите на *Unio crassus* са еутрофикацията на водния басейн и особено антропогенни дейности като драгиране, блокиране или неправилно приложена регулация на водния поток.

Ручеен рак /поточен/ (*Austropotamobius torrentium*).

Обитава влажни зони с наличие на укрития, които представляват каменисто речно дъно. Няма подчертана хранителна специализация и консумира предимно мъртви животински и растителни тъкани.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Поради ограничената му подвижност теренните изследвания показват, че в границите на зоната териториите с влошено качество се изразяват най-вече в засилено антропогенно присъствие по поречието на реката около населените места и наличието на множество места за добив на инертни материали.

Според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1093 *Austropotamobius torrentium* в Защитена зона „Река Марица“ не са установени екземпляри от целевия вид. Видът не е установен при теренните изследвания в зоната, но съществуват потенциални местообитания (3,65 ha), които са извън прилежащия участък от реката.

Тъй като дейностите в инвестиционното предложение (минно строителство, експлоатация и рекултивация) не касаят директно река Марица, считаме че, те няма да окажат негативно въздействие върху популациите на **бисерна мида (*Unio crassus*)** и **ручечен рак /поточен/ (*Austropotamobius torrentium*)** (оценка 0).

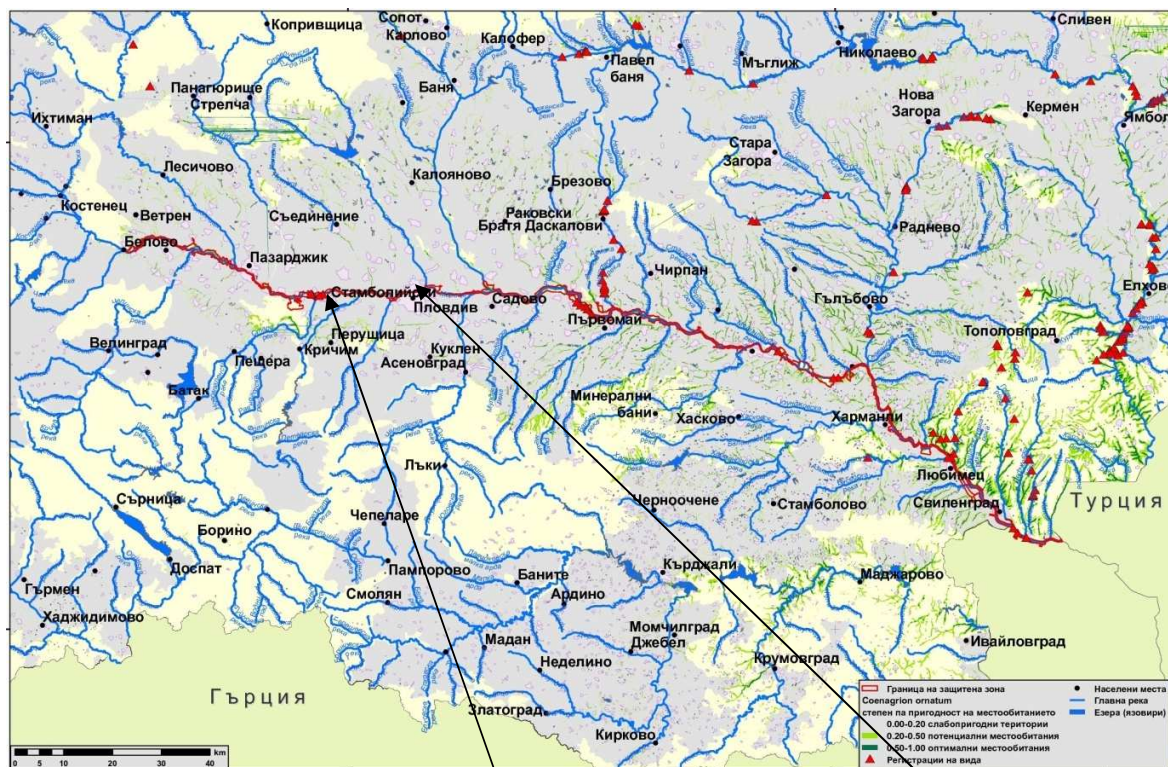
Ценагрион /Ручейно пъстричел/ (*Coenagrion ornatum*) от разред *Odonata* е вид водно конче, тясно свързан с наличието на стоящи водоеми със слаба проточност.

Обитава и крайбрежните растителни участъци на по-големи реки или вточната и отточна част на стоящите водоеми. В България е разпространен повсеместно и е един от често срещаните видове около стагнантните водоеми (Бешовски, 1994).

По Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 4045 *Coenagrion ornatum* до края на 2012 г. в защитената зона са установени 8 находища, 17 екземпляра от 4 трансекта/подтрансекта (в смисъла на методиката) с обща дължина 252,3 км (Фигура 5.1.2.5.).

Всички находища са регистрирани в непосредствена близост до териториите със степен на пригодност 0,20 – 0,50. Няма регистрирани отрицателно действащи фактори.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

установени находища на *Coenagrion ornatum* концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.5. Присъствие и местообитания на *Coenagrion ornatum* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

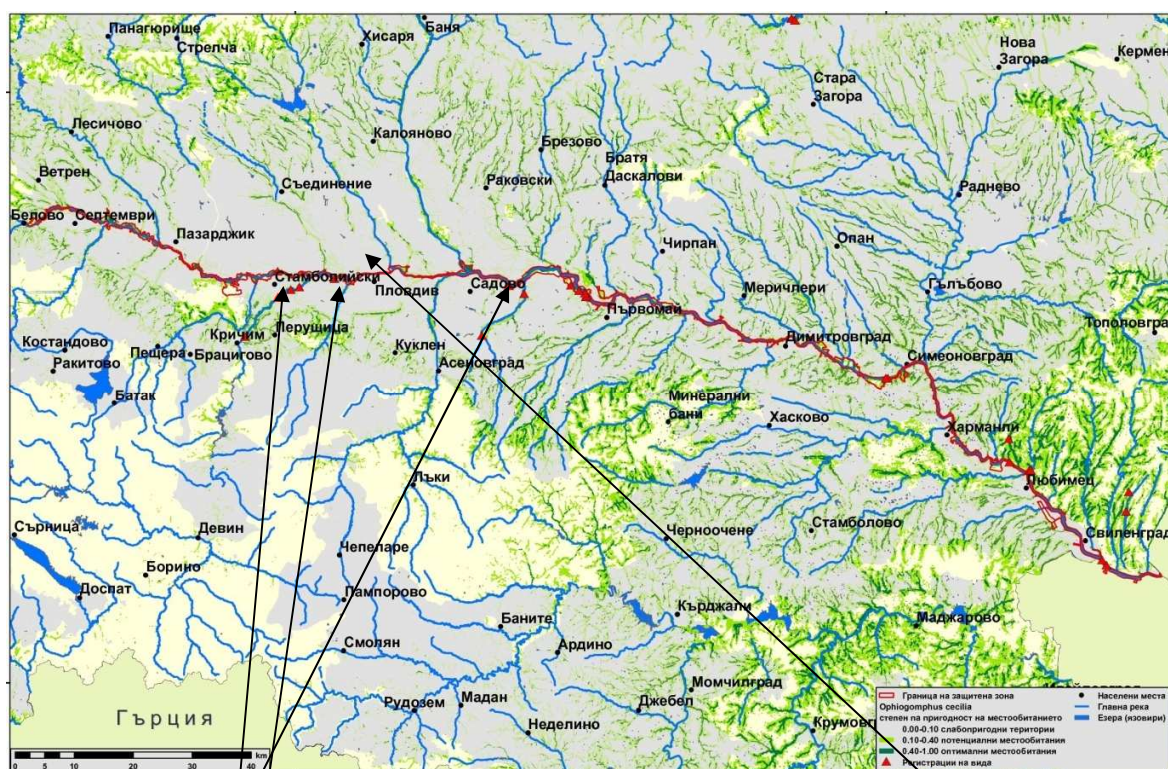
Офигомфус /Зеленогръдо цигулче/ (*Ophiogomphus cecilia*) е друг представител на разред Водни кончета *Odonata* вид, съобщаван от много места главно в Южна България без Черноморското крайбрежие. Разпространен е предимно в средните и по-рядко в горните течения на по-големите реки. Ларвите са обитатели на реки, а сведенията за имагото от България са оскъдни. Екзувии са намирани както върху пръстта, така и върху растителните стъбла. При водата мъжките могат да кацат и на върхни части от растенията почти над самата вода.

Според публикуваните данни на Българска фондация Биоразнообразие в www.odonata.biodiversity.bg видът е включен в Червен списък на видовете водни кончета в България в категорията „Уязвим”.

Според Доклада за разпространение и оценка на целевия вид 1037 *Ophiogomphus cecilia* до края на 2012 г. са установени 11 геореферирани находища в границите на територии със степен на пригодност 0,10 – 0,40.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Установени са 13 екземпляра от 4 трансекта с обща дължина 251,8 км (Фигура 5.1.2.6.). Присъствие и местообитания на *Ophiogomphus secilia* в защитена зона „Река Марица (BG0000578). Стойността на обилието е 0,02. Общата площ на потенциалните местообитания е 11 775,68 ха по данни от крайната карта на вида за зоната (80,20% от общата площ на зоната). Общата площ на ефективно заетите местообитания за вида за зоната е 8 885,74 ха (60,51% от общата площ на зоната и 75,46% от общата площ на потенциалните местообитания).

установени находища на *Ophiogomphus secilia* концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.6. Присъствие и местообитания на *Ophiogomphus secilia* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Планираните дейностите не биха оказали негативно въздействие върху популацията на двата целеви вида водни кончета в поречието на река Марица. Не се засягат пряко и евентуални техни местообитания около напоителния канал. При интензивни дейности може да се очаква известно безпокойство, но антропогенното въздействие в тази част от концесията е налице от десетки години като резултат на действащата промишлена площадка.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Предвид и факта, че водните кончета са изключително устойчиви биологични видове не очакваме въздействие (оценка 0).

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)

Представител е на шипогръдите скакалци - семейство катантопиди (*Catantopidae*) от Разред Правокрили (*Orthoptera*).

Изключително рядък вид /код 4053/, който се среща в Югоизточна Европа от Централна Гърция и Черно море до Словакия и Австрия. Обитава сухи, каменисти, песъчливи места, пасища и други сходни биотопи, с надморска височина между 700 и 1600 м н.в. Възрастните се появяват през лятото. Те остават на земята, като при необходимост, за убежища им служи близката растителност. Заstraшен вид, най често поради загуба на местообитания. Територията на разглежданата концесия с надморска височина около 100 м., не е подходяща за вида и не случайно той не установен в района и при полевата инвентаризация на зоната. Не очакваме въздействие (оценка 0).

В предмета на опазване на зоната са включени 5 вида РИБИ (клас *PISCES*) от Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС - **маришка мрена (*Barbus plebejus*), распер (*Aspius aspius*), обикновен щипок (*Sabanejewia taenia*), блкански щипок (*Sabanejewia aurata* и горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).**

Типични хидробионти са и двата вида блатни костенурки - **обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и южна блатна костенурка (*Mauremys rivulata*).**

Обитават прилежащия участък на река Марица и вероятно при определени условия навлизат и в главния напоителен канал, преминаващ през концесионната площ.

Тъй като дейностите в инвестиционното предложение (минно строителство, експлоатация и рекултивация) не касаят река Марица и канала, считаме че, те няма да окажат негативно въздействие върху популациите на гръбначните животни- хидробионти от предмета на опазване (оценка 0)..

В предмета на опазване на зоната са включени три вида **ЗЕМНОВОДНИ** от Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

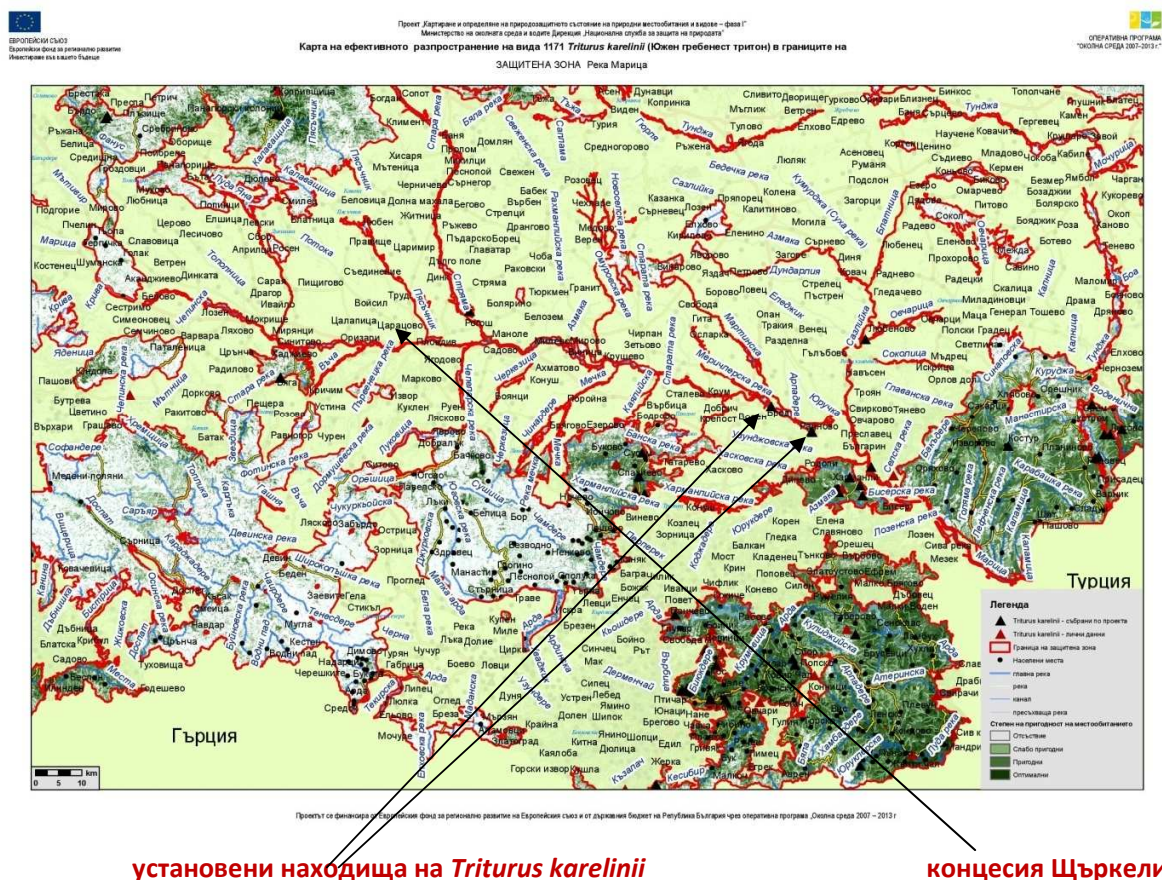
Състоянието на популациите им по стандартен Natura 2000 формуляр от 2005 година е представено в т. 4.2.

Южен гребенест тритон/ (*Triturus karelinii*) се среща почти в цялата страна като обитава застояли, обрасли с водна растителност водоеми и техните околности. Във водата се храни с ларви на комари и други насекоми, дребни ракообразни, тубифекс и др. На сушата предпочита дъждовни червеи, голи охлюви, бавноподвижни членестоноги и техните ларви. Оплождането е през март-май. Оплодените яйца се залепват по подводните растения. Инкубацията е около две седмици. Метаморфозата настъпва след около три месеца. Възрастните излизат на сушата около месец след размножаването. Зимува във водата, порядко на сушата (предимно младите).

Оптимални типове местообитания според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1171 *Triturus karelinii* в Защитена зона „Река Марица“ са:

- ❖ Естуари - устията на реките Камчия, Ропотамо, Велека, Дяволска и др.;
- ❖ Крайбрежни лагуни - Болата дере, блатата Алепу, Аркутино и Стомополо;
- ❖ Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara, срещащи се в Деветашкото плато, рибарници и язовири в Северна България, В. Търново, Левски, Шумен и др. Срещат се и в полуестествени басейни – например стари, запълнени с вода изкопи.
- ❖ Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition* - в цяла България, основно в ниските райони. Най-много такива езера има в Дунавската равнина, Тракийската низина и по Черноморското крайбрежие.
- ❖ Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* - в реки из цялата страна – Огоста, Вит, Янтра, Марица, Тунджа и др.
- ❖ Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention* р.р. По долните течения на всички големи реки в България, които са с тинести (кални) брегове.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесийна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Фигура 5.1.2.7. Присъствие и местообитания на *Triturus karelinii* в защитена зона „Река Марица (BG0000578)

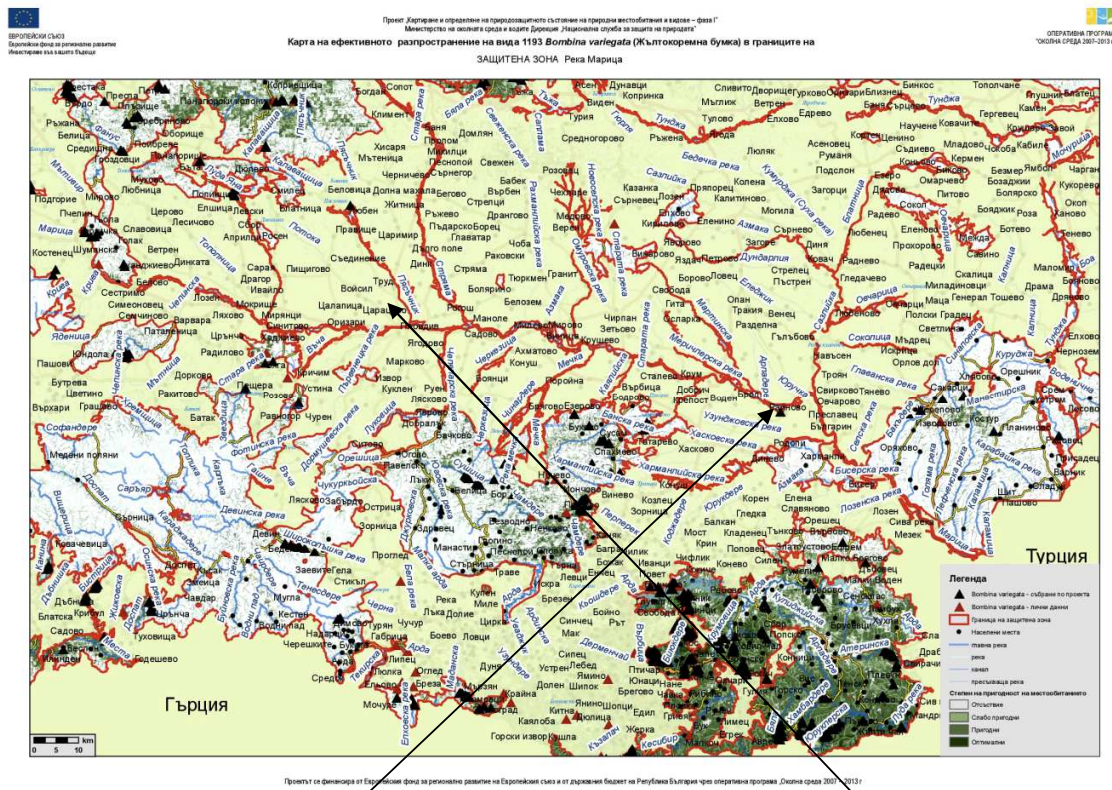
По време на полевите изследвания по проекта на МОСВ няма намерени възрастни екземпляри, а установените за цялата защитена зона находища са само 4 с отчетени 401 ларви (фиг.5.1.2.7.).

Не сме установили каквото и да е присъствие на голям гребенест тритон при теренните изследвания в района. Предвид на голямата отдалеченост на установените находища не считаме вида за вероятен и не очакваме въздействие (оценка 0).

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) е широко разпространен вид в потоци, реки, канали, язовири, блата, временни изкопи, наводнени коловози по черни пътища. Среща се също и в силно обрасли и в замърсени водоеми. Не избягва и бързотечащи потоци.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесийна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цаланица, община Родопи”

Среща се от най-ниските части на страната до около 2000 m н.в. Не е установена в най-ниските и равнинни райони. Активна е денем и по сумрак, но през брачния период – и през голяма част от нощта. Храни се с насекоми, червеи, охлюви и други безгръбначни. Подвижността на метаморфозиралите жабки е голяма и способства за бързото разселване на вида. Зимува на сушата.

установени находища на *Bombina variegata*

концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.8. Присъствие и местообитания на *Bombina variegata* в Защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Оптимални типове местообитания според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид *Bombina variegata*, 1193 в защитената зона са:

- ❖ Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara - Срещат се в: Западен, Врачански, Етрополски, Габровски, Еленски Балкан, Люлин планина, Деветашкото плато, рибарници и язовири в северна България, В. Търново, Чепеларе, Кочериново, яз. Кърджали, р. Пробойница, р. Еленица и др. Срещат се и в полустествени басейни – напр. стари, запълнени с вода изкопи

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

❖ Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition* - в цяла България, основно в ниските райони.

❖ Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* - в реки из цялата страна – Огоста, Вит, Янтра и др.

❖ Естествени дистрофни езера - езера в планинските части на страната, в които е започнало обрастване с водна растителност и натрупване на торф.

В рамките на полевите проучвания по проекта на МОСВ в зоната са установени 7 екземпляра, от които 7 възрастни и два неполово зряли в едно находище. Най-близките установени отстоят над 20 км, представено на Картата на ефективното заето местообитание на *Bombina variegata* (фиг.5.1.2.8.).

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*).

Оптимални типове местообитания според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид 1188 *Bombina bombina* в защитената зона са:

❖ Естуари-Устията на реките Камчия, Ропотамо, Велека, Дяволска и др.
❖ Крайбрежни лагуни - Шабленска тузла, Наневска тузла, Балчишка тузла, Поморийско езеро, Атанасовско езеро, блатата Алепу, Аркутино и Стомополо.

❖ Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara - Срещат се в: Деветашкото плато, рибарници и язовири в северна България, край Свищов, Белене, В. Търново, Левски, Шумен и др. Срещат се и в полуестествени басейни – напр. стари, запълнени с вода изкопи.

❖ Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition* – в цяла България, основно в ниските райони. Най-много такива езера има в Дунавската равнина, Тракийската низина и по Черноморското крайбрежие.

❖ Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* в реки из цялата страна–Огоста, Вит, Янтра, Марица, Тунджа и др.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

❖ Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention* p.p. - По долните течения на всички големи реки в България, които са с тинести (кални) брегове – Дунав, Марица, Искър, Тунджа и др.

Видът не е установен в цялата защитена зона. Не сме установили двата вида бумки при теренните изследвания в района.

Предвид на гореизложеното не може да се очаква отрицателно въздействие върху двата целеви вида жаби, предмет на опазване в защитена зона „Река Марица“ (оценка 0).

В предмета на опазване на зоната освен цинираните два вида блатни костенурки са включени и още 3 вида **ВЛЕЧУГИ** от Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС. Състоянието на популациите им по стандартен Natura 2000 формуляр от 2005 година представихме в т. 5.2.

Пъстър смок (*Elaphe sauromates* (Pallas, 1814)). Според Владимир Бешков, Червена книга на Република България, 2011 г. през последните петдесет години има само няколко сигурни сведения за находки на вида северно от Стара планина и в западната половина на Горнотракийската равнина. Сравнително запазени са популациите на места в Източните Родопи, Тунджанския край, Сакар и Странджа, но и там видът е рядък.

Установен е и в нови находища в Северна България (Никополско), Шуменско, Черноморското крайбрежие между р. Батова и с. Китен, Бесепарските възвишения южно от Пазарджик, Асеновградско, Хасковско, Свиленградско, Средецко. Всички находища у нас са до 400 m н. в. (непубл. данни).

Местообитанията му са свързани предимно с редки гори и храсти или със степен вид растителност, където предпочита валози, долове и др. Навлиза и в покрайнините на блата в търсене на гнезда на птици. Дневно активен. Основната му храна през пролетта са яйца и малки на птици, през лятото и есента – гризачи.

Оптимални типове местообитания според Доклада за разпространение и оценка на целеви вид *Elaphe sauromates*, 5194 (1279) (пъстър смок) в Защитена зона „Река Марица“ са:

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

- ❖ Различни типове крайбрежни и халофитни, и сладководни местообитания - В цялата страна (в рамките на ареала на вида);
- ❖ Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества - Североизточна България и Северното Черноморие, спорадично в Югоизточна България;
- ❖ Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик - В цялата страна до около 1 000 м надм. в. (в рамките на ареала до 750 м надм. в.);
- ❖ Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero Brachypodietea* - Спорадично в Южна България;
- ❖ Субпанонски степни тревни съобщества - Предбалкана и Дунавската равнина, ограничено в Западна България;
- ❖ Панонски лъсови степни тревни съобщества - Северната част на Дунавската равнина;
- ❖ Панонски пясъчни степи - Дунавското крайбрежие;
- ❖ Понто-Сарматски степи-Северното Черноморие, Добруджа и Лудогорието;
- ❖ Панонски гори с *Quercus rubescens* - Предбалкана и част от Дунавската равнина, Североизточна България, предпланините и ниските планини на Западна България;
- ❖ Балкано-Панонски церово-горунови гори - В цялата страна до около 800 – 1 000 м надм. в. (в рамките на ареала до 750 м надм. в.);
- ❖ Източни гори от космат дъб - Южна България и Черноморието.

За защитената зона няма налични данни за намирането на вида през последните 6 години според Доклада за разпространение и оценка на целевия вид. Не сме установили каквото и да е присъствие на пъстър смок при теренните изследвания в района.

Двата вида сухоземни костенурки-шипоопашата **костенурка (*Testudo hermanni*)** и шипобедрена **костенурка (*Testudo graeca*)** имат сходна биология. Обитават открити местности с тревна растителност, редки храсти и нискостеблени гори.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Най-висока е плътността на популациите в крайнините и в разреждени широколистни гори, както и в полустепни пространства с рядка храстова растителност. Те са дневни видове, като активността е най-висока през пролетта. По време на летните горещини мигрират от откритите, сухи и припечни терени към по-влажни места (долове, крайречни горски и храстови формации). Хранят се предимно с тревисти растения (различни сложноцветни и бобови, но и много други), по-рядко с окапали плодове - джанки, круши... В менюто попадат и дребни безгръбначни животни. За зимуване се заравят в почвата обикновено на южни склонове.

Оптимални типове местообитания според Докладите за разпространение и оценка на целеви видове 1219 *Testudo graeca* (шипобедрена сухоземна костенурка) и 1217 *Testudo hermanni* (шипоопашата сухоземна костенурка) в Защитена зона „Река Марица“ (BG0000578) са:

- ❖ Пясъчни дюни и брегове - Обрасли с храсти или редки дъбови гори покрай бреговете на Черно море
- ❖ Западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др. На много места в ниските и хълмисти части на страната.
- ❖ Тревисти и степни съобщества на сухи варовити терени - на много места в ниските и хълмисти части на страната;
- ❖ Твърдолистни храсталаци - Термо-медитерански храстови формации (предимно в Източните Родопи, Сакар, Дервентските възвишения, Санданско-Петричката котловина), гъсталаци на *Phyllirea*, източна гарига на *Cistus incanus*, Гръко-Балкански псевдомаквиси;
- ❖ Сухотревни съобщества на силикатни терени - на много места в ниските и хълмисти части на страната;
- ❖ Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благун) - на много места в ниските и хълмисти части на страната;
- ❖ Смесени термофилни гори (келяв габър, мъждрян, липа, клен и др.) - на много места в ниските и хълмисти части на страната.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Двата вида сухоземни костенурки не бяха установени от нас при посещенията в района и няма сведения за техни локалитети в района.

В цялата защитена зона установените екземпляри при полевите изследвания по проект на МОСВ за „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са изключително малко:

- за *Testudo hermanni* - общо 7 екземпляра;
- за *Testudo graeca* - общо 3 екземпляра.

В концесионната площ липсват подходящи местообитания за двата вида сухоземни костенурки.

Не се очаква въздействие (оценка 0) върху видовете влечуги, включени в предмета на опазване на защитена зона „Река Марица (BG0000578)

В предмета на опазване на защитена зона „Река Марица” (BG0000578) са включени 11 вида **БОЗАЙНИЦИ** от Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

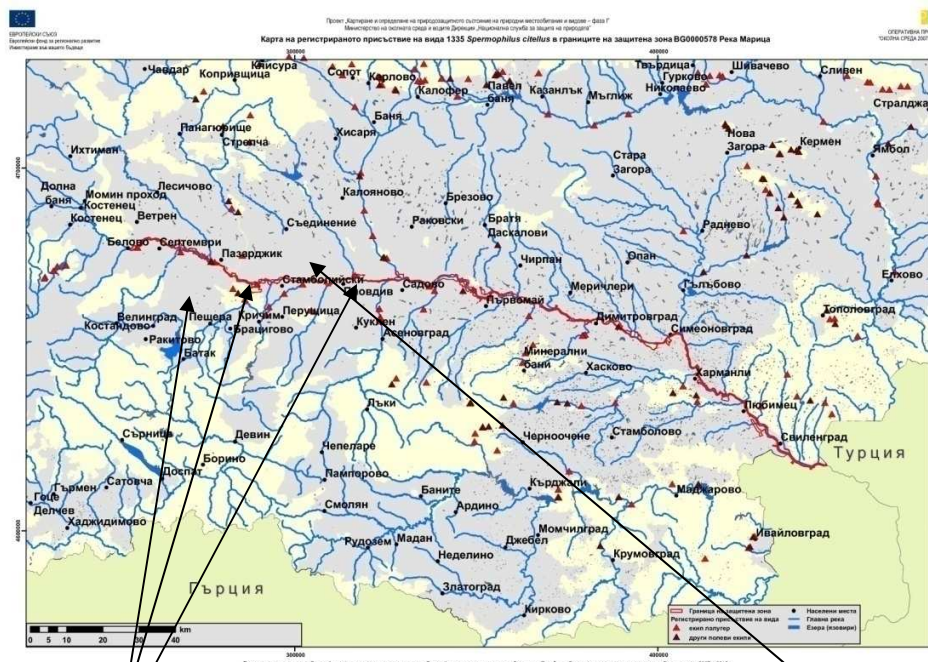
Състоянието на популациите им по стандартен Натура 2000 формуляр от 2005 година е представено в т. 4.2.

Европейски лалугер (*Spermophilus citellus*). Степен вид от семейство Катерицови (*Sciuridae*), разред Гризачи (*Rodentia*). Обитава райони с добре развит почвен слой - основно сухи тревни съобщества, пасища и агрценози. Има мозаечно разпространение почти в цялата страна.

Заема важно място в системата на взаимоотношенията в съобществата, като служи, за хранителна база на дневни грабливи птици /царски орел (*Aquila heliaca*), скален орел (*Aquila chrysaetos*), ловен сокол (*Falco cherrug*), малък креслив орел (*Aquila pomarina*), голям креслив орел (*Aquila clanga*).../ и много хищни бозайници. Най-тясно с него са свързани пъстър пор (*Vormela peregusna*) и степен пор (*Mustela eversmanni*), числеността на които е в пряка връзка със състоянието на лалугеровите популации. Други птици използват неговите дупки за гнездене (ориенталско каменарче (*Oenanthe isabellina*)). В защитената зона целевия вид е отбелязан с индекс - /R/ рядък.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

При полеовото изследване (картиране) са установени общо 8 съвременни (лалугерови колонии (фиг.5.1.2.9).. Общата площ на регистрираните находища на Европейския лалугер в оптимални местообитания е 2478,9 ха и субоптимални местообитания е 9050,9 ха.

установени находища на *Spermophilus citellus* концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.9. Присъствие и местообитания на *Spermophilus citellus* в Защитена зона „Река Марица (BG0000578)

В изследвания район при интензивно земеделско използване на земите няма подходящи местообитания и хранителна база за развитие на лалугерови колонии и не очакваме с реализацията на проекта да се окаже негативно влияние върху вида (оценка 0).

Мишевиден сънливек (*Myomimus roachi bulgaricus* = *Myomimus bulgaricus*). Установен е единствено в погадки на забулена сова (*Tyto alba*) от село Генералово, община Свиленград и предвид големината на ловната му територия (радиус от 1,5 км.) може да се предположи наличието на вида в зоната. Съществуват данни за намирането му в близост до село Свирково, община Харманли, град Любимец и Свиленград (Milchev, Georgiev, 2012; Пешев и др., 1960).

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

През 1962 г. Герасимов и Гогов са уловили 8 екземпляра на мишевиден сънливец в лозя с черничев дървета край град Свиленград. Материалът е съобщен от (Марков, 1964), като *Miomymus personatus*. Въз основа на същите екземпляри Россолимо (1976) описва нов вид за науката - *Myomiomus bulgaricus*. В резултат на неоснователно извършена ревизия без достатъчно значими таксономични критерии, той е сведен до подвид на *Myomiomus roachi*.

Видът е локализиран само в Югоизточна България и край Одрин, поради което е невъзможно да се среща на изследваната територия и въздействието може да бъде определено като нулево (оценка 0).

Добруджански хомяк (*Mesocricetus newtoni*).

Добруджанският хомяк е разпространен главно в Северна България, като защитена зона „Река Марица“ на практика се намира извън ареала му в страната и няма нито едно научно съобщение за местонаходище на вида в зоната и естествено при полеовото изследване за добруджански хомяк той не е установен. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Разред Хищници (*Carnivora*) е представен в предмета на опазване с 3 вида.

Европейски вълк (*Canis lupus*) от семейство Кучета (*Canidae*) е с постоянни популации в планинските и погранични райони в Западна Стара планина, Югозападна България, Източни Родопи, Сакар, Странджа и в други части. През размножителния период обитава планините, частично Североизточна България. Есента и до средата на зимата слиза и в равнините. Обитава и предпочита трудно достъпни планински райони с гори, храсталаци, скали, ждрела, ливади, но се е приспособил и към открити територии. Води силно подвижен начин на живот /по Жеко Спиридонов, Николай Спасов, 2011: „Червена книга на Република България”, Електронно издание, Съвместно издание на Българска академия на науките и Министерство на Околната среда и водите/.

Целевият вид **1352 *Canis lupus*** не е бил регистриран по време на картирането на зоната, както на терен, така и по анкетни данни и не са доказани находища.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Съществуват сигнали за преход на индивиди при селата Надежден и Остър камък, т. е. коридор за преминаване между защитени зони „Сакар” и „Родопи – Източни”. Това е доказателство, че макар и рядко зоната може да се използва от вълка за преминаване. Направено е заключението, че природозащитното състояние на вида е неблагоприятно – незадоволително. Вълкът не се среща в околностите на концесионната площ, поради което не е възможно, каквото и да е въздействие върху негови популации (оценка 0).

Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Представител е на семейство Порови (*Mustelidae*). Рядък вид у нас, с мозаичен тип разпространение. По често е срещан в Северна и Западна България. Намиран е до 1700 м.н.в. в Рила. Обитава изолирани места в цялата страна. Обитава предимно открити пространства – степи, обработваеми площи и пасища, храсталачни места и крайнини на редки гори. По често е установяван в райони където обитават лалугер и хомяците, които са главната му храна. В хранителния му спектър влизат също гущери, птици и др.

Строго защитен вид, включен в Приложенията на Закона за биологичното разнообразие и Бернската конвенция, както и в червения списък на IUCN в категория “уязвим”.

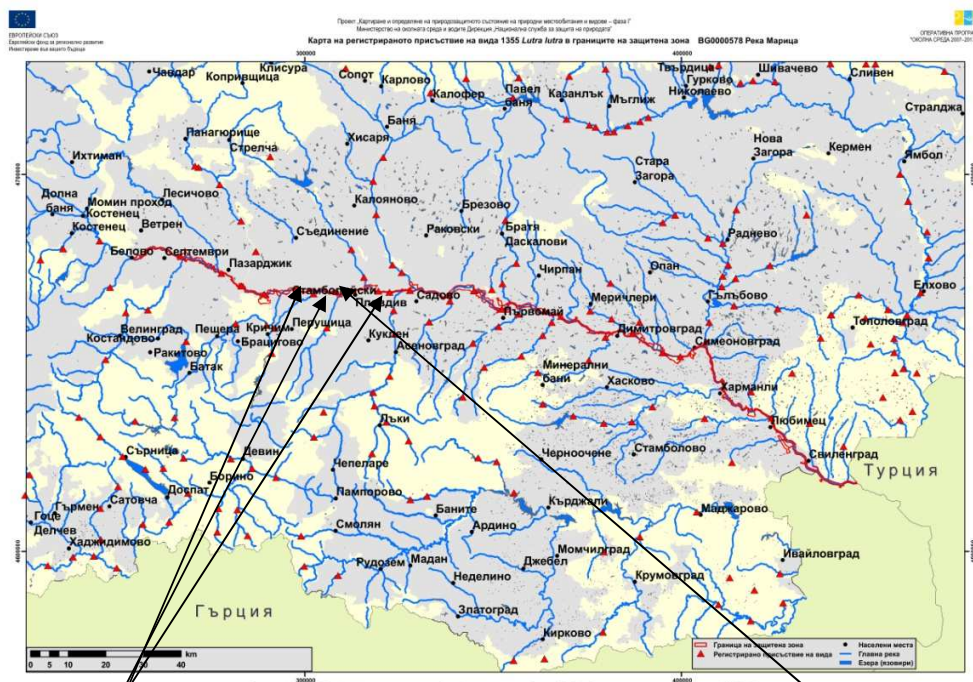
Целевият вид 2635 *Vormela peregusna* фигурира само в стандартния Natura 2000 формулар, но предвид разпространението му за него не е изготвян и публикуван доклад по проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”. Няма сведения за негови локалитети в района. Не се очаква въздействие (оценка 0).

Видра (*Lutra lutra*).

Вид с висок консервационен статус, включен в Приложение II на Бернската конвенция, Приложение I на Конвенцията за международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора, Приложения 2 и 4 на Директивата на Съвета на Европейската общност за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Видрата е един от приоритетните видове при изграждането на Европейската Екологична мрежа Natura 2000.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Видът е включен и в Списъка на световно застрашените видове (2007 IUCN Red List Of Threatened Species) на Международния съюз за защита на природата (IUCN) в категория „потенциално застрашен“ (near threatened). Често видът е сочен като индикатор за състоянието на цели водосборни райони, чието състояние рефлектира върху неговата популация.

установени находища на *Lutra lutra*

концесия Щъркелите

Фигура 5.1.2.10. Присъствие и местообитания на *Lutra lutra* в Защитена зона „Река Марица (BG0000578)

Среща се почти из цялата страна с изключение на Добруджа и голяма част от Лудогорието. Представител е също на семейство Порови (*Mustelidae*). С най-голяма плътност е популацията в Югоизточна България. Обитава течащи (реки и бреговете на планински потоци) и стоящи сладководни водоеми (езера, блата, язовири) в цялата страна. Според изследванията на ФПЗ „Зелени Балкани” в България възрастните индивиди не притежават строго охранявани територии, а взаимно препокриващи се индивидуални участъци. В индивидуалния участък на един възрастен мъжки се намират участъците на няколко женски.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Средно участъкът на един женски индивид обхваща 7 - 10 км брегова ивица на няколко различни водоема, а тази на мъжкия 20-30 км.

Полувъзрастните индивиди водят скитащ начин на живот. Като постоянно обитаеми местообитания при изследването са изяснени големи и средно големи реки, язовири, микроязовири, стари речни корита и пясъчни кариери, плитки рибовъдни басейни, езера, лагуни, морета, океани, а като временно обитаеми – малки реки и канали, потоци, разливи, антропогенни водоеми с бетонени брегове, плитки блата, високопланински езера, изкопни ями временно запълнени с вода, оризища, разливи. Леговищата са разположени в дупки около водните басейни - в брега, над нивото на водната повърхност. Размножителният период е около февруари-март.

На базата на получените теренни данни от Доклада за картирането на целевия вид 1355 *Lutra lutra*, в защитената зона и проведените изчисления в актуализирания стандартен формуляр са получени общо 31-41 възрастни видри (фиг.5.1.2.10).

На основата на установения брой индивиди и националната оценка от 2300 индивида (Георгиев и Кошев, 2006), е дадена категория D , т.е. $41/2300 \cdot 100 = 1.78 \%$.

Като вид с полуводен начин на живот, видрата е силно привързана към водоеми с добри рибни запаси. В страната основни ресурсни видове са сребриста каракуда (*Carassius auratus*), маришка мряна (*Barbus cyclolepis*), уклей (*Alburnus alburnus*), костур (*Perca fluviatilis*), слънчева риба (*Lepomis gibbosus*), голяма водна жаба (*Pelophylax ridibundus*), крив речен рак (*Potamon ibericum*) и езерен рак (*Astacus leptodactylus*).

Хранителната база на вида в зоната е отлична, което е предпоставка за наличието му. Запасите от риба, жаби и ракообразни са големи.

В изследвания район съществуват условия и достатъчно пространство за съществуване на постоянна популация на вида и антропогенният натиск не оказва критично за съществуването му въздействие. Не се засягат описаните подходящи местообитания.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Не се очаква нагативно влияние върху присъствието на видра в защитената зона. Възможно е в резултат на проекта да се формират нови водни площи и ще увеличат влажните зони в района, с което ще се подобрят екологичните условия, респективно и хранителната база на вида в бъдеще.

Прилепи.

Страната ни е с изключително голямо видово разнообразие на представители на разред Chiroptera. От срещаните се в Европа 35 вида, 33 са установени и у нас. Това се дължи на преходното ни географско разположение, мозайката от разнообразни местообитания, наличието на съхранена дива природа, множеството пещери и екстензивното земеделие в планинските и полупланинските райони. Най-високо е прилепното разнообразие в пояса от 100 до 400 м.н.в., където на места със сравнително малка площ могат да живеят над 20 вида прилепи.

Хироптерната фауна, включена в предмета на опазване на защитена зона „Река Марица” според стандартния Натуура 2000 формуляр, е от 5 целеви вида.

След обработката и анализа на специфична информация, получена в резултат на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, Обособена позиция 5 – Картиране и определяне природозащитното състояние на прилепи, са включени още 4.

В защитената зона не е установено присъствие на **средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)**, **южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)**, **дългоух /Бехщайнов/ нощник (*Myotis bechsteini*)**, **дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)** и **широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)**.

Не са установени находища за зимуване, но са отчетени 8 екземпляра **малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)**, един екземпляр на **голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)**, 11 екземпляра **голям нощник (*Myotis myotis*)** и 8 екземпляра **остроух нощник (*Myotis blythii*)**.

При теренната инвентаризация на концесионна площ „Щъркелите” не сме установили наличие на подходящи зимни убежища и размножителни местообитания за прилепи.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Налице са вероятно възможности за използване на територията като ловен район, вкл. и от целевите видове.

Описаните характерни особености в биологията на прилепната фауна показват, че не са налични обстоятелства тя да бъде засегната от реализацията на инвестиционното предложение. Не се засягат техни местобитания – летни и зимни находища и не се отнемат характерни и жизненоважни за целевите видове ловни райони. Не се нарушават миграционни коридори. Прилепите са с нощна активност, а през този период на денонощието не се предвиждат добивни, преработвателни или транспортни дейности, т.е и факторът „безпокойство” ще е с почти нулево отрицателно въздействие.

В предмета на опазване на защитената зона не са включени растения и птици.

Очакваното въздействие при експлоатацията на находище „Щъркелите” върху видовете от предмета на опазване на Защитена зона „Река Марица” (BG0000578) представяме в таблица 5.1.2.2.

Таблица 5.1.2.2. Въздействие при минното строителство, експлоатацията и рекултивацията на находище „Щъркелите” върху видовете, включени от предмета на опазване на Защитена зона „Река Марица” (BG0000578)

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие при минното строителство		Оценка за степента на въздействие при експлоатацията	
БЕЗГРЪБНАЧНИ					
обикновен паракалоптенус	<i>P. caloptenoides</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
лицена	<i>Lycaena dispa</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
тигрова пеперуда	<i>Euplagia/ Callimorpha quadripunctaria</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
набръчкан пробатикус	<i>Probaticus subrugosus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ручеен рак	<i>Austropotamobiu</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие при минното строителство		Оценка за степента на въздействие при експлоатацията	
	<i>s torrentium</i>				
бисерна мида	<i>Unio crassus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
вертиго	<i>Vertigo angustior</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
вертиго	<i>Vertigo moulinsiana</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ценагрион	<i>Coenagrion ornatum</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
торбогнезница	<i>Eriogaster catax</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
офигомфус	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
РИБИ					
распер	<i>Aspius aspius</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
маришка мряна	<i>Barbus cyclolepis</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
балкански щипок	<i>Sabanejewia aurata</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
обикновен щипок	<i>Sabanejewia taenia</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ					
голям гр. тритон	<i>Triturus karelinii</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
червенкоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие при минното строителство		Оценка за степента на въздействие при експлоатацията	
ВЛЕЧУГИ					
обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
южна блатна костенурка	<i>Mauremys caspica</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
пъстър смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ					
средиземноморски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
голям нощник	<i>Myotis myotis</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
мишевиден сънливец	<i>Myomimus roachi</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
добруджански	<i>Mesocricetus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие при минното строителство		Оценка за степента на въздействие при експлоатацията	
хомяк	<i>newtoni</i>				
европейски вълк	<i>Canis lupus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
европейски лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие
видра	<i>Lutra lutra</i>	0	Липсва въздействие	0	Липсва въздействие

5.2. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ С ОГЛЕД НА ТЯХНАТА СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ЦЕЛИ (ЗАГУБА НА МЕСТООБИТАНИЯ, ФРАГМЕНТАЦИЯ, ОБЕЗПОКОЯВАНЕ НА ВИДОВЕ, НАРУШАВАНЕ НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ, ХИМИЧЕСКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ И ДР.) КАКТО ПО ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА, ТАКА И ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

5.2.1. Въздействие върху структурата на защитените зони

5.2.1.1. Въздействие върху структурата на Защитена зона „Марица Пловдив“ (BG0002087).

Предложеното за разработка находище на пясъци и чакъли не засяга площи от защитената зона.

Част от концесионната площ – на юг от главния напоителен канал, където и в момента е ситуирана действащата промишлена площадка, са включени в нейните граници. В перспективите за развитие се предвижда там да се разположи единствено временно депо за земни маси, които ще се използват изцяло при техническата рекултивация на терена след изземване на запасите от находището.

Засяга се малка част от площта на Защитена зона „Марица Пловдив“ (BG0002087) - 107,246 дка или 0.097 % от нея.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Това е свързано с минимални и временни промени в реалното съотношение на класовете земно покритие, установени в зоната. Не са засягат подлежащи на опазване местообитания на целеви видове птици и не е необходимо и да бъдат планирани и реализирани компенсиращи мерки. Не се очаква значително отрицателно въздействие и нарушаване на благоприятното им природозащитно състояние. Няма да се нарушат други баланси, характеризиращи структурата на зоната.

Сруктурноопределящите инвестиционни предложения, планове и програми, представени в т. 2 за останалите утвърдени по ЗООС и ЗБР предложения, заедно с настоящото, няма вероятност да доведат до прояви на кумулативен ефект.

Предвид изложеното не може да се очакват нарушения в структурата на защитена зона „Марица Пловдив“ (BG0002087).

5.2.1.2. Въздействие върху структурата на Защитена зона „Река Марица“ (BG000057)

Предложеното за разработка находище на пясъци и чакъли не засяга площи от защитената зона.

Изключително малка част от най-южната част на концесионната площ е включена в нейните граници - 9,057 дка или 0.006 % от нея.

В перспективите за развитие тя е спомагателна територия извън действащата или нова промишлена площадка и е възможно да се засегне единствено с 1-2 дка от депото за земни маси.

Не са засягат подлежащи на опазване природни местообитания и местообитания на целевите животински видове. Не е необходимо и да бъдат планирани и реализирани компенсиращи мерки. Не се очаква значително отрицателно въздействие и нарушаване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и на видовете, предмет на опазване .

Няма да се нарушат други баланси, характеризиращи структурата на зоната.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Предвид изложеното не може да се очакват нарушения в структурата на защитена зона „Река Марица”.

Структурно определящите инвестиционни предложения, планове и програми, представени в т. 2 за останалите утвърдени по ЗООС и ЗБР предложения, заедно с настоящото, няма вероятност да доведат до прояви на кумулативен ефект.

5.2.2. Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитените зони

5.2.2.1. Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитена зона „Марица Пловдив” (BG0002087).

Както беше изяснено в т. 5.1.1. от реализацията на инвестиционното предложение не може да се очаква загуба на местообитания на нито един от видовете, включени в предмета на опазване на защитената зона. Не се очакват прояви на някои от основните заплахи - замърсяване на водите на река Марица и напоителния канал и увеличаване количеството на биогенните елементи в тях (еутрофикация), промени в хидрологията на течащите води и прилежащите местообитания, замърсяване на почвите, изсичане на гори, разораване на ливади и пасища, химизация и интензификация на земеделието, ползване на биологични ресурси, браконьерство, ново строителство, генетична изолация...

Пряко нито един от трите компонента от реализацията на инвестиционното предложение - минно стопанство, експлоатацията и рекултивацията, не предизвиква фрагментация на целевите видове. Предвид установеното от нас присъствие на някои от видовете, включени в предмета на опазване и на местообитания с различна степен на пригодност, макар и да не се засягат от дейностите, може да се очакват спазвайки принципа на „предпазливостта” безпокойство и отдръпване в някаква степен от концесионната площ и евентуалното използване на наличната хранителна база.

Това ни дава основание да допуснем много слабо отрицателно въздействие върху – **земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), голям корморан**

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

(*Phalacrocorax carbo*), голяма бяла чапла (*Egretta alba*), сива чапла (*Ardea cinerea*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*), черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), малък ястреб (*Accipiter nisus*) и голям ястреб (*Accipiter gentilis*).

Не се очаква никакво въздействие върху поен лебед (*Cygnus cygnus*), черен щъркел (*Ciconia nigra*), малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), лятно бърне (*Anas querquedula*, ням лебед (*Cygnus olor*), малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), речна чайка (*Larus ridibundus*) и обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*).

Не се засягат терени с автохтонна растителност, осигуряващи местообитания на целевите видове птици.

Поради тези причини не може да се очаква някакво забележимо или измеримо изменение на фактора „фрагментиране” на популации в защитената зона, причинено от реализацията на инвестиционното предложение. Не се очакват и прояви на бариерен ефект. С оглед максималното избягване на евентуални затруднения в близки и далечни хоризонтални или вертикални, размножителни или трофични миграции сме препоръчали съответните мерки в т. 6.

Предвидената рекултивация създава предпоставки за осигуряване до голяма степен нуждите от биокоридорни връзки по протежение на речното корито, свързващо съществуващите екосистеми в Тракийската низина и поречието на река Марица.

Установената почти пълна липса на местообитания от целевите видове изключва въздействия като обезпокояване на видове, нарушаване на установения видов състав на популациите и загуби на индивиди по време и на трите етапа - минно стоителство, експлоатацията и рекултивация.

Площта от 107,246 дка от съпътстващите терени на концесията, включена в защитената зона, губи теоретично за няколкогодишен период от време качествата си като трофична база.

Качествата ѝ като такава обаче са изключително ограничени и тя не е в състояние да окаже видимо деструктивно въздействие на състоянието на хранителните ресурси на популациите на целевите видове в района. Още по-

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

малко да предизвика загуба на индивиди от трайни миграции. В този смисъл тя ще съхрани изцяло ценологичния си облик, характерен за настоящия етап.

Характерът на технологичните процеси в описаната теренна ситуация е такъв, че не предполага пряк контакт на транспортни и добивни машини и съоръжения с индивиди от целевите видове птици.

Предвид всичко изложено **не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете**, предмет на опазване и **влошаване на структурата им**.

Дейността предизвиква ограничени промени в геоложката основа и ландшафта в защитената зона.

Реализацията на инвестиционното предложение няма да предизвика сукцесионни процеси в зоната, водещи до промяна на **видовия състав** или в условията на средата - **химически, хидроложки, значителни геоложки, климатични или други промени**.

Може да се очаква, засилване на антропогенния натиск, но в рамките на емкостта на формираните екосистеми и на популациите на видовете от предмета на опазване.

Очакваното макар и продължително въздействие не противоречи на поставените цели за обявяване-опазване и поддържане местообитанията на видовете птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние и възстановяване местообитанията на видовете птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Не се нарушава въведеният режим на дейности, свързан с налагане на забрани за паленето на тръстикатовите масиви и крайбрежната растителност, използването на пестициди и минерални торове в ливади и пасища и намаляване площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

5.2.2.2. Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитена зона „Река Марица”(BG0000578).

❖ Загуба на местообитания.

В площта от 9,057 дка от съпътстващите терени на концесията, включена в защитена зона „Река Марица” (BG0000578), няма наличие и предвидените дейности не засягат нито едно от типовете природни местообитания, предмет на опазване. Не се очакват прояви на някои от основните заплахи за природните местообитания - редуциране на заеманата площ, фрагментация в рамките на местообитанието, промени в доминиращи видове, отрицателни промени в проективно покритие на ценозите, на типични видове растения, засилена рудерализация, настаняване и присъствие на инвазивни видове, неподходящо обрастване с храстова и дървесна растителност, неадекватен интензитет на пашата, завишено използване на торове и пестициди, внасяне на замърсители (вносители на биогени), браконьерство, нерегламентирани и неправилно извеждани сечи, завишена пожароопасност, засилена водна и ветрова ерозия...

Не се очаква загуба, деградация или отрицателно въздействие върху **Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition (3150); Реки с кални брегове с Chenopodion rubri и Bidention р.р. (3270); Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi (6110*); Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик (6210*); Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea (6220*); „Източни гори от космат дъб“ (91AA*) Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (91E0*); Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (Ulmenion minoris) (91F0); Балкано-панонски церово-горунови гори (91M0); Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* (92A0); Гори от *Platanus orientalis* (92C0); Южни крайречни галерии и храсталаци (92D0).** При реализация на препоръчаната в т.6 тип биологична рекултивация се осигурява възможност за развитие крайречни местообитания и за подобряване на функционални връзки в защитената зона .

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Както вече изяснихме в т.5.1. в концесионната площ не е установено присъствието на индивиди и наличието на местообитания на нито един целеви вид. За всеки един от тях поотделно изяснихме състоянието на установените находища, наличието и конфигурацията на ефективно заети и потенциални местообитания, потенциалните заплахи в контекста на биологията му, специфичните изисквания към средата, състоянието на популациите му в района.

Предвид на това не може да се очаква загуба на местообитания на нито един от видовете, включени в предмета на опазване - *Callimorpha quadripunctaria*, *Probaticus subrugosus*, ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), бисерна мида (*Unio crassus*), обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), охлювите от род вертиго (*Vertigo angustior* и *Vertigo moulinsiana*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), торбогнездница (*Eriogaster catax*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), офигомфус (*Ophiogomphus cecilia*), лицена (*Lycaena dispar*), обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), буков сечко (*Morimus funereus*), алпийска розалиа (*Rosalia alpina*), распер (*Aspius aspius*), маришка мряна (*Barbus plebejus*), горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), червенкоремна бумка (*Bombina bombina*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) и голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), дългоух / Бехщайнов/ нощник (*Myotis bechsteini*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*) и широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), голям нощник (*Myotis myotis*) и остроух нощник (*Myotis blythii*), лалугер (*Spermophilus citellus*), видра (*Lutra lutra*), мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), добруджански хомяк (*Mesocricetus newtoni*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), пъстър пор (*Vormela peregusna*),

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

❖ **Фрагментация.** Не се предизвиква фрагментация на видовете, включени в предмета на опазване. Общо територията от 9,057 дка от зоната, не е обект на изземване и за момента е извън проектираните спомагателни дейности. В нея няма местообитания на видовете от предмета на опазване. Не може да се очаква някакво забележимо или измеримо изменение на фактора „фрагментиране” на популации и прояви на бариерен ефект.

❖ **Обезпокояване на видове.** Отдалечеността на изследваната територия от установени местообитания на целевите видове изключва преки и силно проявени въздействия като „обезпокояване” по време и на експлоатацията на обекта със значение за структурата на техните популации. В района от години действа ТМСИ. Безпокойство върху индивиди на целевите видове, вероятно попаднали в изследвания район и терен, би предизвикало временно – за деня или сезона, отдръпване от работната площадка, но не и трайна миграция и стесняване на ареалите.

Не очакваме значими за популациите на някои от установените или вероятни видове прояви на фактора „безпокойство” със значение за тяхната структура и динамика.

❖ **Нарушаване на видовия състав.**

Извършеният анализ не дава основание да се допусне нарушаване в резултат на реализацията на инвестиционното предложение на установения видов състав на популациите на целевите животински видове в зоната.

❖ **Не се очакват и загуби на индивиди,** тъй като добивът и спомагателните дейности не засягат настоящи местообитания на слабо подвижни животински видове, включени в предмета на опазване.

Площта от 9,057 дка от зоната не променя на практика качествата си и като трофична база тъй пренебрежително малка вероятността да се засягне и от бъдещото депо за земни маси. Тя ще съхрани изцяло ценологичния си облик, характерен за настоящия етап.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Предвид всичко изложено не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете, предмет на опазване и влошаване на структурата на популациите им.

Дейността не предизвиква промени в ландшафта в защитената зона и не засяга деструктивно повърхностни и подземни води. Не води до значими за живите организми емисии на химически вещества във въздуха, водите и почвите и няма да предизвика сукцесионни процеси в зоната, водещи до промени на средата - химически, хидроложки, значителни геоложки, климатични или други промени. Очаква, засилване на антропогенния натиск, но в рамките на емкостта на формираните екосистеми и на популациите на видовете от предмета на опазване.

Макар и продължително въздействието не противоречи на поставените цели за обявяването на зоната, а именно:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения, за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване, при необходимост, на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Очакваното въздействие може да бъде минимизирано при спазване на препоръките, дадени в т. 6. Не са необходими специални компенсиращи мерки.

След реализацията ще се създадат условия за реинтеграция на територията в защитената зона.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

5.3. КУМУЛАТИВЕН ЕФЕКТ.

В защитените зони не попадат площи от находище „Щъркелите” (245.350 дка) и те не се засягат от добивни дейности.

Част от съпътстващите площи на концесия „Щъркелите” (обща площ 376,508 дка) попадат в границите на защитените зони:

- ❖ В „Марица-Пловдив“ - 107,246 дка или 0.97 % от нея;
- ❖ В „Река Марица“ - 9,057 дка или 0.006 % от нея.

При хипотетичната ситуация, че всички утвърдени инвестиционни предложения бъдат реализирани заедно без настоящото предложение се засягат (Приложение 1, Таблица 2.1.) :

- ❖ 868,232 дка или 7.83 % от площта на защитена зона „Марица-Пловдив“(BG0002087).

- ❖ 8566,6925 дка или 5.83 % от площта на защитена зона „Река Марица“(BG000057)

Инвестиционното предложение почти не изменя площната засегнатост на защитена зона „Река Марица“ поради нищожно малката площ от нея, включена в концесията, а промените, свързани с временната засегнатост на защитена зона „Марица-Пловдив“ са минимални. Така заедно с настоящото инвестиционно предложение се засягат:

- 975,478 дка или 8.79 % от площта на защитена зона „Марица-Пловдив“(BG0002087).

- 8575,7495 дка или 5.83 % от площта на защитена зона „Река Марица“(BG000057)

Добивът на пясъци и чакъли ще се извършва по безвзривен способ в територия извън защитените зони и голяма част от добитите количества ще се използват и транспортират до ползватели без преработка. Добра и сигурна до голяма степен алтернатива е необходимите за преработка до определени фракции количества суровина да бъдат преработвани на действащата от години производствена площадка с ТМСИ.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

В ДОВОС подробно са разгледани очакваните емисии и минни отпадъци, които по своето количество и характеристики не могат да въздействат кумулативно върху околната среда с обектите, представени в Приложение 1.

В териториите от защитените зони няма утвърдени други концесии, свързани с добив на подземни богатства.

За всяка действаща в най-близкия район – Пловдивска област, кариера, извън защитените зони, но възможно засягаща ги в по-голяма или малка степен, е извършена оценка за въздействието върху околната среда и за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони. Изяснена е липсата или степента на въздействие.

Фигура 5.3.1. Местоположение на концесия „Щъркелите” и най-близките действащите производствени площадки и други структурни елементи в района.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Най-близко разположени са:

➤ концесия за добив на подземните богатства - скалнооблицовъчни материали – гнайсошисти от находище "Бунилото", участъци "Бунилото-изток" и "Бунилото-запад", разположено в землището на с. Храбрино, община "Родопи", област Пловдив;

➤ концесия за добив на подземните богатства - строителни материали - мрамори, от находище "Белащица - участък "Юг" ("Родопи-юг"), в землището на с. Белащица, община "Родопи", област Пловдив;

➤ концесия за добив на подземните богатства - строителни материали - баластра, от находище "Узунпара", с. Йоаким Груево, община Стамболийски, и с. Цалапица, община "Родопи", област Пловдив;

➤ концесия за добив на подземните богатства -- строителни материали - мрамори, изключителна държавна собственост, чрез добив от находище "Белащица", област Пловдив

➤ концесия за добив на подземните богатства -- строителни материали - мрамори, изключителна чрез добив от находище "Белащица - участък "Юг" ("Родопи-юг"), в землището на с. Белащица, община "Родопи", област Пловдив.

Най-близкото находище за добив на баластра - "Узунпара", отстои на над 5 км югозападно в терасата на река Въча.

На около два километра на северозапад непосредствено до Главен път I-8 е разположена действаща асфалтова база /фигура 5.3.1/.

Извозът на материалите при добив съгласно настоящото инвестиционно предложение ще се реализира по изграден и използван технологичен път с макадамова настилка извън защитените зони. Частта от добитите пясъци и чакъли, подлежаща на допълнителни манипулации до определени фракции, се предвижда да се преработва на действащата производствена площадка в концесионната площ след договорка между фирмите.

Наличието на буферна ивица между добивните участъци и защитените зони изолира пространствено въздействията от транспортните машини.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Добивните дейности върху работните площадки не биха могли да съчетаят отрицателните си въздействия поради няколкостотин метровата си дистанция от зоните и няколко километра си отдалеченост от други аналогични.

При това работният процес не е непрекъснат, а с определена от конюктурата продължителност.

Местоположението и характера на обектите за добив на подземни богатства извън защитените зони в близост до бъдещата кариера „Щъркелите” не дават основание за кумулативни отрицателни въздействия.

Предвидените дейности не водят като резултат до увеличаване ефекта на оценяваното инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, резултатите от които са с незначителен или по-голям ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

6. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.

При изготвяне на предложените смекчаващи мерки сме се старали да бъдем пределно конкретни, предвид фазата на разглеждане и оценка на най-ранен етап на инвестиционното предложение, определено от изискванията на хармонизираното българско екологично законодателство. Усвояването на запасите от чакъл и пясък не засяга пряко ключовите елементи на защитените зони, а косвените въздействия върху нея поради изяснените теренни особености и отстоянията са по-скоро хипотетично и теоретично изведени.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Считаме, че е редно мерките да очертаят рамката, осигуряваща параметри, най-благоприятни за околната среда и ключовите елементи на защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) при реализацията му. Взети са предвид всички възможни въздействия в четирите фази–проектиране, минно строителство, експлоатация и рекултивация на нарушените терени. Разгледани са при вариантите на площно разпределение на мероприятията. Мерките за намаляване на отрицателното действие върху околната среда и защитените зони са свързани преди всичко с прецизиране на мащабите, обхвата, технологията и времето за добивни дейности.

❖ При разработването на цялостния работен проект да се заложи технология на открит добив, транспорт и рекултивация, отговарящи на най-добрите европейски практики.

❖ Да се предвиди изпреварващо залесяване с подходящи автохтонни дървесни и храстови видове по южните граници на находището северно от главния напоителен канал и на концесионната площ – южно от депото за земни маси при разглеждания вариант с цел туширане въздействията от прахови и газови емисии, шум и вибрации върху териториите в защитените зони .

❖ В проекта за биологична рекултивация при оформяне на остатъчни водни огледала да се предвиди залесяване на прилежащата им брегова ивица с фиданки от автохтонни за поречието на река Марица дървесни и храстови видове - бяла топола (*Populus alba*), черна топола (*Populus nigra*), бяла върба (*Salix alba*), трошлива върба (*Salix fragilis*)... Могат да бъдат включени единично черна елша (*Alnus glutinosa*), полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), източен чинар (*Platanus orientalis*), летен дъб (*Quercus robur*)... с цел създаване на предпоставки за реинтегриране на територията към ландшафта и характеристиките на двете близко разположени защитени зони и създаване условия за развитие в бъдеще на природно местообитание „Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*” (92A0).

❖ При разработването на цялостния работен проект да се вземе предвид организацията на дейностите с изнасяне на депото за земни маси извън

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

територи от защитените зони, прилагане на поетапна рекултивация на участъците с приключил добив и изчерпани запаси и не разкриване на нови производствени площадки, засягащи защитените зони.

- ❖ Трябва да бъдат взети всички мерки за недопускане на разливи на горивосмазочни материали от моторните превозни средства, багерите и подемните машини в околните на добивните участъци тревисти или обработваеми терени.

- ❖ Да не се допуска разпиляването на материали при товаро-транспортните процеси и да се ограничат емисиите от прах по време на работа чрез почистване и оросяване на работните площадки и технологичните пътища.

- ❖ Битовите отпадъци да се събират разделно и да се третират съгласно Общинските програми за управление на отпадъците.

- ❖ Да се използват приоритетно добивна, преработвателна и транспортна техника със съвременни шумови характеристики, както и по отношение на отделяните емисии.

- ❖ Да се търси приоритетно възможност за алтернатива с преработка на сувовината в изградена и действаща производствена площадка..

- ❖ Ако се налага изградените и функциониращи технологични пътища – север-юг основно и изток – запад, както и полските пътища могат да бъдат рехабилитирани, но без използването на трайни запечатки като асфалт и бетон.

- ❖ С цел недопускане на отрицателно въздействие върху зооценозите в района, дейностите по добива и бъдеща преработката на част от добитите материали следва да бъдат ограничавани до минимум в размножителния период на животинските видове - 01.04.–30.06, при което се минимизират фактора безпокойство, който е възможно да компрометира заемането и използването на евентуални репродуктивни екологични ниши в най-близкоразположените терени от зоните.

- ❖ Дейностите, свързани с шум и вибрации, да се извършват само през светлата част на денонощието за туширане въздействието върху прилепите .

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

❖ При установяване присъствие на работната площадка на екземпляри от целеви или защитени животински видове те да бъдат пренесени и освободени на безопасно разстояние от обекта.

❖ Да се вземат всички възможни мерки за предпазване на терените в близост до находището от рудерална и синантропна инвазия.

❖ Работещите на терена да бъдат запознати с правилата и изискванията за опазване на околната среда и защитените зони и особено със специфичните изисквания за поведение при среща с включените в предмета на опазване видове.

❖ При разработване на нови площи, преди започване на работа, да се прави оглед на определените за разкривка терени и при наличие на бавно подвижни видове земноводни и влечуги да се приложи физическо преместване на екземплярите на безопасно за тях място в адекватна на изискванията им среда.

❖ След изтичането на срока на концесионния договор всички разработени терени да бъдат рекултивирани, независимо от наличието или не на останали запаси или ресурси.

❖ Мерките и средствата за предотвратяване, ограничаване и отстраняване на евентуалните аварии и възникване на инцидентни ситуации трябва да бъдат подробно разгледани в цялостния работен проект. Те са свързани с правилата, осигуряващи безопасна и безаварийна работа, съгласно Правилника за безопасност на труда (1996), Кодекса на труда и други действащи инструкции.

7. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.

Инвестиционното предложение предвижда разработването и експлоатацията на кариера за добив на строителни материали в находище „Щъркелите”, землища на селата Костиево, община Марица и на Цалапица, община Родопи, област Пловдив.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Характерът на района е дал основание на фирмата да търси на най-ранен етап и други **алтернативи по местонахождение**.

Всички първоначални варианти естествено бяха в терасата на река Марица и по-голямата си част са били в площи, характеризиращи се със значително по-голям потенциал от пясъци и чакъли от този на находище „Щъркелите”. За съжаление такива характеристики се постигат в територии, попадащи изцяло в границите на линейно разположената около реката защитена зона „Река Марица” (BG 0000578), а в по-близък план и в зоната по Директива 79/409/ЕЕС „Марица – Пловдив” (BG 0002087). Поради засягане на елементи от предмета на опазване и очакваните промени в ландшафта и средата тези алтернативи по местонахождение са отпаднали още преди етапа на търсене и проучване.

Контурът на концесията не засяга установените в района природни местообитания, включени в Приложение №1 на Директива 92/43/ЕЕС и Приложение № 1 на ЗБР и местообитанията на видовете на от предметите за опазване и в границите на двете защитени зони. Ситуацията с тяхното местоположение беше представена на картния материал в т.5.1.

Местоположението и контура на находището и концесията е установено на базата на проучени и доказани геоложки запаси, съгласно изготвен и утвърден Доклад за резултатите от проведените геологопроучвателни работи с изчисление на запаси.

Поради факта, че са липсвали предварителни данни за засягане на ключовите елементи на защитените зони, доказано и от настоящия доклад, в случая Възложителят не предлага за разглеждане друга алтернатива по местоположение за реализация на инвестиционното си предложение.

Съществуват **алтернативи по отношение технологита на добива и преработката на материалите**, разгледани в ДОВОС.

Възприет е подход за неизграждане на нова технологична площадка за преработка на част от добитите пясъци и чакъли, което е значително щадящо околната среда и зоната решение. Ще се използва действащата и в момента

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

производствена база, разположена в съществуващата площ, чрез сключване на договор.

Извозът на добитите и преработени материали ще се осъществява на север към първокласен път от РПМ I-8 в противоположна на реката и защитените зони посока.

С цел изключване и на косвени въздействия върху двете защитени зони предлагаме реализацията и на вариант за организация на дейностите, при който депото за земно-хумусни маси и глина от промиването на материала в ТМСИ да се ситуира в находището върху един от неразработваните участъци. След финализация на първия разработван участък съхранените временно там минни отпадъци да се използват за неговата рекултивация, т.е. предлагаме поетана рекултивация на находището. Така всички нови дейности, свързани с реализацията на инвестиционното предложение, не засягат и се „отдалечават” от границите на защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578). Прилагането на този вариант на разработка е безспорно по-добър по отношение превантивното изключване на каквото и да е въздействие върху тях.

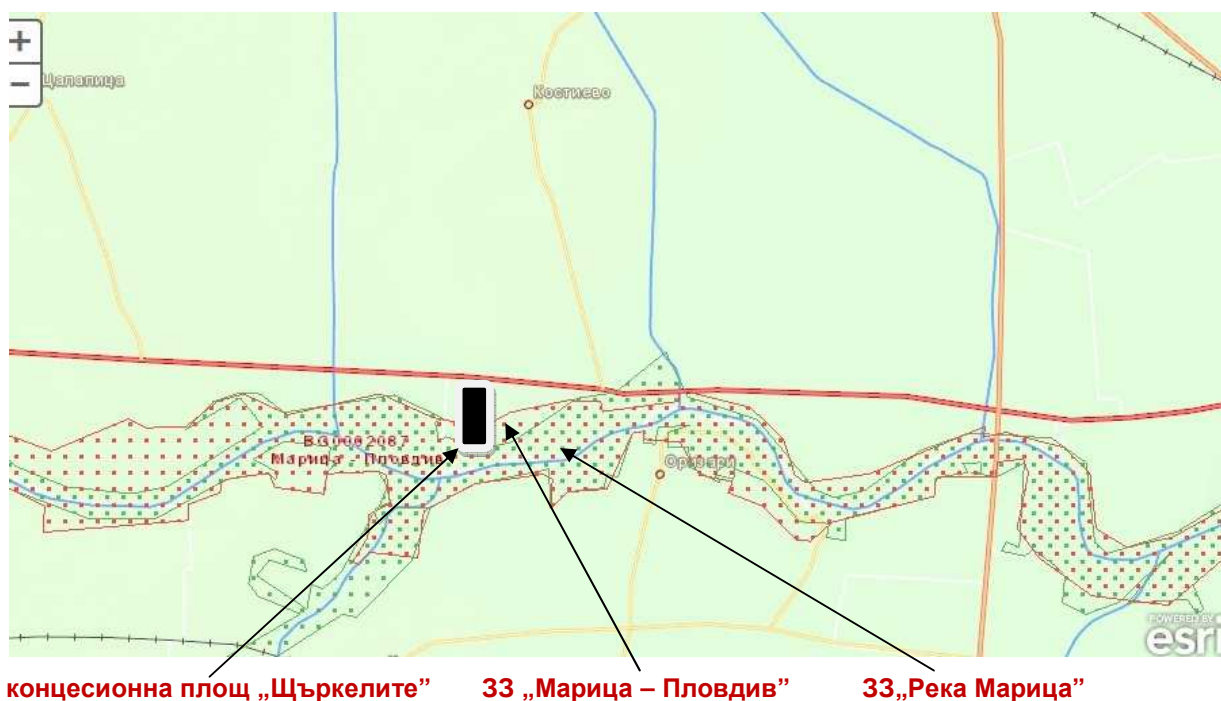
При нулевата алтернатива би се съхранило сегашното състояние на цялата концесионна площ „Щъркелите”, включително и наличието на функционираща промишлена площадка с ТМСИ в границите на защитена зона „Марица – Пловдив” (BG 0002087). Развитието на град Пловдив и района предполага значимо търсене на инертни строителни материали, което действащите в момента кариери не могат да задоволят. Ще се наложи търсенето, проучването и разработването на нови площи, които са разположени единствено в терасата на река Марица. Поради това съществува реална опасност от разработването на участъци в границите на двете защитени зони, с концентрация на биологично разнообразие и наличие на подлежащи на опазване природни местообитания или местообитания на целеви животински видове.

В този смисъл „нулевата алтернатива” не подобрява състоянието на околната среда и на защитените зони, а прилагането ѝ е и икономически нецелесъобразно.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

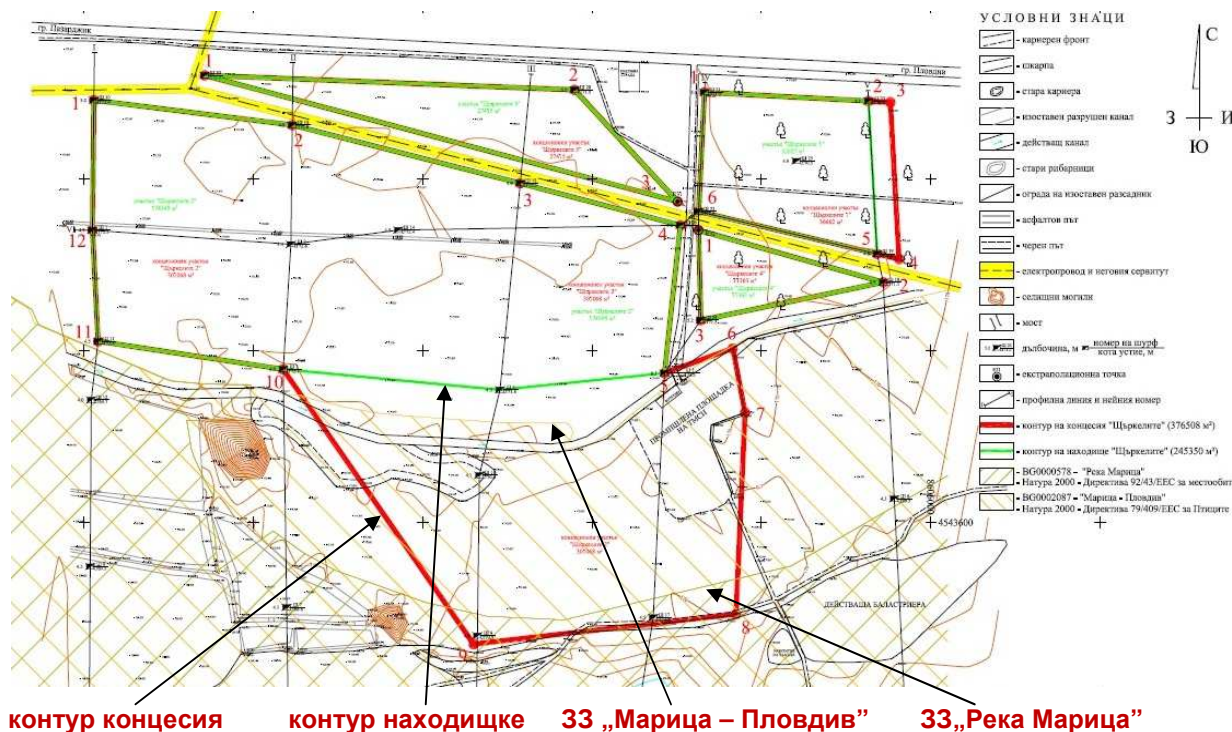
8. КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ОБЕКТИТЕ/ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СПРЯМО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

Местоположението на концесионна площ и находище „Щъркелите” спрямо границите на защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578) представяме на теренно – ситуационен план в Приложение 2 и на фигури 8.1. и 8.2.

Фигура 8.1. Местоположение на концесионна площ „Щъркелите” спрямо защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578)

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи“

Фигура 8.2. Местоположение на концесионна площ и находище „Щъркелите“ спрямо защитени зони „Марица – Пловдив“ (BG 0002087) и „Река Марица“ (BG 0000578) – по теренно-ситуационен план.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ, СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22.

Пълна характеристика на инвестиционното предложение беше представена в т.1, а характеристиките на аналогични инвестиционни предложения, с оглед изясняване на кумулативен ефект в т. 2.

Инвестиционното предложение предвижда разработването и експлоатацията на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ „Щъркелите“ (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи

Предвид изяснените в т. 3 описания на елементите на предложението, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

защитената зона или нейните елементи, както и пълните им описания и характеристики, представени в т. 4, се налага заключение, в съответствие с направените изводи и препоръки. Описанието и анализът на вероятността и степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитените зони са направени на база характеристиката на флората, фауната и формираните вторични екосистеми върху терените на засегнатите имоти след извършени теренни проучвания в периода януари - юли 2017 година. Налага се заключение, в съответствие с изводите в края на изложението в т. 5, 6 и 7.

То е, че проектирането и реализацията на инвестиционното предложение с направените препоръки не влиза в противоречие и не нарушава целите за обявяване на защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578).

➤ Добивните дейности в четирите участъка на находище „Щъркелите” /245.350 дка/ не засягат територии от защитените зони.

➤ В съпътстващата площ от 131.158 дка, се включват 107,246 дка от Защитена зона „Марица-Пловдив“ или 0.97 % от нея и 9,057 дка от Защитена зона „Река Марица” или 0.006 % от нея.

➤ Не се засягат пряко или косвено включени в предмета на опазване природни местообитания от Приложение №1 на ЗБР и Приложение №1 на Директива 92/43/ЕЕС.

➤ Не се засягат пряко или косвено популации и местообитания на целевите видове, включени в предмета на опазване на защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578).

➤ Дейността не засяга пряко или косвено находища и местообитания на редки, ендемични и включени в приложенията на Закона за биологичното разнообразие други растителни и животински видове.

➤ Няма да се засегнат невъзстановимо екологичните ниши на типичните и постоянни за зоните видове.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

➤ Предвид установеното от нас присъствие на някои от целевите видове птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Марица – Пловдив” (BG 0002087) може да се очаква спазвайки принципа на „предпазливостта” много слабо отрицателно въздействие върху земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), голяма бяла чапла (*Egretta alba*), сива чапла (*Ardea cinerea*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*), черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), малък ястреб (*Accipiter nisus*) и голям ястреб (*Accipiter gentilis*).

➤ Стойността на предвидената за усвояване площ като хранителна база е ниска и разработването ѝ не може да окаже въздействие върху популациите на видовете от предметите на опазване в защитените зони.

➤ Описаните характеристики на ценозите не предполагат значими промени по отношение на структурата и динамиката на популациите на животинските видове в района.

➤ Може да се очаква, предвид изложението в т. 3, минимално засилване на антропогенния натиск, но в рамките на емкостта на формираните в района и защитените зони екосистеми.

➤ Няма да се предизвика фрагментация на популациите на видовете от предметите на защита и влошаване на структурата им.

➤ Реализацията на предложението няма да предизвика сукцесионни процеси, водещи до промяна на видовия състав или в условията на средата - химически, хидроложки, геоложки, климатични или други промени.

➤ Не се очаква проява на значим за ключовите елементи на защитените зони кумулативен ефект с други инвестиционни предложения, реализация на планове или програми в тях или извън тях.

➤ Не се налага прилагането на специални компенсиращи мерки. Всички изяснени евентуални отрицателни въздействия могат да бъдат минимизирани чрез адекватни смекчаващи мерки.

➤ След реализацията на рекултивацията с двете ѝ съставни части ще се създадат условия за възстановяване на сезонните и денонощни хранителни и

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

размножителни, хоризонтални и вертикални миграции на животинските видове в района и създаване на предоставки за реинтегриране на територията към ландшафта и характеристиките на двете близко разположени защитени зони

➤ При нулевата алтернатива би се съхранило сегашното състояние на терена с наличието на действаща производствена площадка в границите на Защитена зона „Марица-Пловдив“ и технологични елементи в концесията.

Налага се логично следното общо заключение:

Реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже съществено и забележимо въздействие върху предмета и целите на опазване на защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578).

Няма да бъдат засегнати типовете природни местообитания, местообитания на видове и видове, предмет на опазване.

Няма да бъдат фрагментирани популациите на видовете и няма да бъде влошена тяхната структура и динамиката. Ще се засили минимално антропогенния натиск, но в рамките на емкостта на формираните екосистеми.

СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОПУЛАЦИИ НА ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ПРИРОДОЗАЩИТНИТЕ ЦЕЛИ И ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА	ВЪЗМОЖНИ СМЕКЧАВАЩИ И/ИЛИ ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ МЕРКИ	НАЛИЧИЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЕНИ НА ИП	НАЛИЧИЕ НА ПРИЧИНИ ОТ ПЪРВОСТЕПЕНЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС ЗА ИП/	ПРЕДЛОЖЕНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ
НИСКА	НИСКА	НИСКА	ДА	ДА	НЕ	НЕ

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

10. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ.

От гореизложеното се налага изводът, че липсва наличие на обстоятелства по чл. 33 Закона за биологичното разнообразие, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсирани мерки по чл. 34 от Закона.

11. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ.

При разработването на оценката са използвани стандартните методи за полеви изследвания, прилагани за определяне на видовия състав при висшите растения (маршрутен метод, трансекти и методът на пробните площадки) и гръбначните животни (маршрутен или трансектен метод (*Line transects*) и методът на точковото броене (*Point counts*) (Bibby et al., 1992). Определянето на местообитанията сме извършили съгласно Ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България (Кавръкова В, Димова Д., Димитров М., Цонев Р. Белев Т., 2005). Определянето на видовете е извършвано по таблици и определили, цитирани в използваната литература.

Описанието и анализът на вероятността и степента на въздействие на разглеждания план върху предмета и целите на опазване на защитената зона са направени на база характеристиката по литературни данни на флората, фауната и формираните вторични екосистеми върху терените на имота и площадките и след извършени терени проучвания в периода януари- юли 2017 година.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Данни за състоянието на местообитанията и целевите видове в защитената зона са ползвани от сайта на МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 в България, проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", <http://natura2000.moew.government.bg/>

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, на всички международни конвенции, по които Република България е страна и хармонизираното българско природозащитно законодателство.

За изясняване на кумулативният ефект върху защитената зона е ползвана базата данни на РИОСВ Пловдив, Пазарджик, Стара загора и Хасково.

Не са срещани трудности при набирането на необходимата информация.

Използвани са Уеб страници и предложения от НПО – БДЗП и СНЦ „Зелени Балкани” и богата литература, като източник на информация за региона и защитените зони:

Законодателна рамка:

✓ Закон за опазване на околната среда (обн.ДВ, бр.91/ 25.09.2002 г, посл.изм и доп., ДВ, бр. 12 от 03.02.2017 г.);

✓ Закон за биологичното разнообразие (обн.ДВ, бр.77/ 09.08.2002г, посл.изм ДВ бр. 76 от 19.09.2017 г.г.)

✓ Закон за защитените територии (обн.ДВ бр.133/11.11.1998 г, посл.изм. ДВ, бр.66/2013 г., в сила от 26.07.2013 г).

✓ Закон за лечебните растения (ДВ, бр. 29 / 07.04.2000 г. посл. изм. ДВ, бр. 58 от 18.07.2017 г.)

✓ Закон за генетично модифицирани организми (ДВ, бр.27/ 29.03.2005 г.)

✓ Закон за лова и опазване на дивеча (изм. ДВ, бр. 77 / 04 Октомври 2011 г. , посл. изм., ДВ бр. 63 от 4.08.2017 г.)

✓ Закон за рибарството и аквакултурите (ДВ, бр. 41 / 24.04.2001 г., посл. изм. и доп., ДВ бр. 63 от 4.08.2017 г.)

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

✓ Закон за митниците (ДВ, бр. 15 / 6.02.1998 г., в сила от 1.01.1999 г., посл. изм. ДВ бр. 98 от 9.12.2016 г.)

✓ Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (обн. ДВ бр. 73/ 2007 г., посл. изм. ДВ. бр. 94 от 30.11.2012г.)

✓ Наредба № 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения, издадена от министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 14 от 20.02.2004 г.).

✓ Наредба № 4 от 8.07.2003 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата .

✓ Наредба № 5 от 1.08.2003 г. за условията и реда за разработване на планове за действие за растителни и животински видове

✓ Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии (обн. ДВ бр.13 от 15.02.2000 г., изм. и доп. ДВ бр.55/20.07.2012 г.).

✓ Наредба за условията и редът за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони (Приета с ПМС № 349 от 30.12.2008 г., обн., ДВ, бр. 7 от 27.01.2009 г., в сила от 27.01.2009г., изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 24.11.2009 г.).

✓ Правилник за условията и реда за управлението, възлагането на дейностите по поддържане и възстановяване, възлагането на туристически дейности, охраната и контрола в горите, земите и водните площи в защитените територии - изключителна държавна собственост (обн. ДВ бр.49/14.06.2005 г.).

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

Асенов А., 2006: Биogeография на България, София, ЕТ”АН-ДИ-Андрян Тасев”

Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том I и II, Изд. Мир, Москва

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

БДЗП, Определител на гнездящите птици в България, електронно издание (<http://bspb.org>)

Бондев И. (Ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в България. Акад. Изд. “М.Дринов”,

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 1: Растения. София. БАН

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 2: Животни. София. БАН

Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft
Българско дружество за защита на птиците – база данни - www.bspb.org

Георгиев Г. 2004. Националните и природните паркове и резерватите в България. ИК “Гей-Либрис”, София, 294с.

Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство “Св. Кл.Охридски”, София, 498с.

Делков Н., 1984. Дендрология. Земиздат, София.

Димитров М,З.Хубенов и др, Ръководство за планиране на дейности в земи и гори от Горския фонд в Натура 2000 защитени зони, София

Иванов И., И. Ланджев, Г. Нешев.1977. Билките в България и използването им. Земиздат, София

Карапеткова М.,Мл.Живков.1993. Рибите в България. Изд.Геолибрис, Сф

Карапеткова М., К.Александрова-Колеманова, Мл.Живков.1993. Сладководните риби на България. В: Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, Том 1.

Ковачев, А., Карина, К., Росен, Ц., Димова, Д. (ред). Октомври 2008. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София.

Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Костадинова И. 1997а. Резултати от проучването на ОМВ в България. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М.Михайлов (съст.). БДЗП, София.

Любенова М. 2004. Фитоекология. Академично издателство „Марин Дринов” С.

Матев И., Д. Ганева, Д. Ганев: 2004; Екология с основи на биогеографията и опазване на околната среда, Изд. Пенсофт, София-Москва.

Марин, С., Георгиева-Шнел, Т., Димова, Р. (съст.). Практически насоки за прилагане на оценката за съвместимост с Натура 2000, в България – немският опит и правото на ЕС. Прилагане на чл.6(3) и чл. 6(4) от Директива 92/43/ЕЕС, транспонирани в Закона за Биологичното Разнообразие чл.31 –34а. София, Зелени Балкани, 2010

Митрев А.,Св. Попова. 1982. Атлас на лечебните растения в България.Изд. БАН.

МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 в България, проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", <http://natura2000.moew.government.bg/>.

МОСВ, Сдружение “Природа Назаем”, Федерация на Природозащитни Сдружения “Зелени Балкани”, 2009 г.: Практическо Ръководств “НАТУРА 2000 – управленско планиране на защитените зони в България”, София.

Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София, Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство”Проф. Марин Дринов” и Издателство “Пенсофт”.

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. www.herpetology.hit.bg.

Петров П. 1990г. Ландшафтознание. Университетско издателство.

Проект „Изграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България” . www.natura2000bg.org.

Росен Цонев, Чавдар Гусев, Ръководство за определяне и ефективно управление на тревни местообитания (пасища, ливади и постоянно затревени площи) - обект на опазване и стопанско ползване в България), БДЗП, Природозащитна поредица - книга 23.

Сборник със закони и нормативни актове за опазване на околната среда. 1998. МОСВ, София, Изд. “Вендом”,

Симеон С., Т. Мичев. 1991. Птиците на Балканския полуостров. Изд. „Петър Берон”, София.

Симеон С., Т.Мичев, Д. Нанкинов. 1990. Фауна на България. Том 20, Изд. на БАН, София.

Стоянов Н. 1972. Нашите лекарствени растения. Том I и II, Изд. „Наука и изкуство, София.

Събев Л., Св. Станев. 1959. Климатичните райони на България и техният климат. В: Трудове на Института по хидрология и метеорология. Том V, Държавно издателство “Наука и изкуство”, София

Узунов Й., Ст. Ковачев. 2002. Хидробиология. Изд. Pensoft, София.

Федерация “Зелени Балкани”; WWF; МОСВ. 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, София.

Федерация “Зелени Балкани” – База данни. www.greenbalkans.org

„Фауна на България», Том 20 и 27, 2004, Академично издателство «Марин Дринов», София.

„Флора на република България”, том. 101 1995 и 11, 2011 г, Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН, София

Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица“ (BG0000578) на инвестиционно предложение за „Изграждане на кариера за добив на строителни материали в концесионна площ «Щъркелите» (376,508 дка), землище на село Костиево, община Марица и землище на село Цалапица, община Родопи”

„Червена книга на Република България”, Електронно издание, Съвместно издание на Българска академия на науките и Министерство на Околната среда и водите, 2011 година.

Янков, П. (отг. ред.). 2007. Атлас на гнездящите птици в България.. Природозащитна поредица кн. 10, София, БДЗП, 679 с.

12. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3 С ПРИЛОЖЕНИЯ.

■ Декларации на експертите, автори на оценката, по чл. 9, ал. 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;

■ Доказателства по чл. 9, ал. 2 за наличие на изискванията по чл. 9, ал. 1, от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

13. ПРИЛОЖЕНИЯ.

➤ Решения и информации на Регионалните инспекции по околната среда и водите в Пловдив, Стара Загора, Пазарджик и Хасково за предоставяне достъп до обществена информация със списък на инвестиционните предложения на територията на защитени зони „Марица – Пловдив” (BG 0002087) и „Река Марица” (BG 0000578) .

➤ Приложение 1. Съгласувани по реда на ЗООС и ЗБР планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2017 година в защитени зони „Марица-Пловдив“ (BG0002087) и „Река Марица” (BG0000578).

➤ Приложение 2. Теренно-ситуационен план на концесия „Щъркелите”.

➤ Приложение 3. Снимков материал.